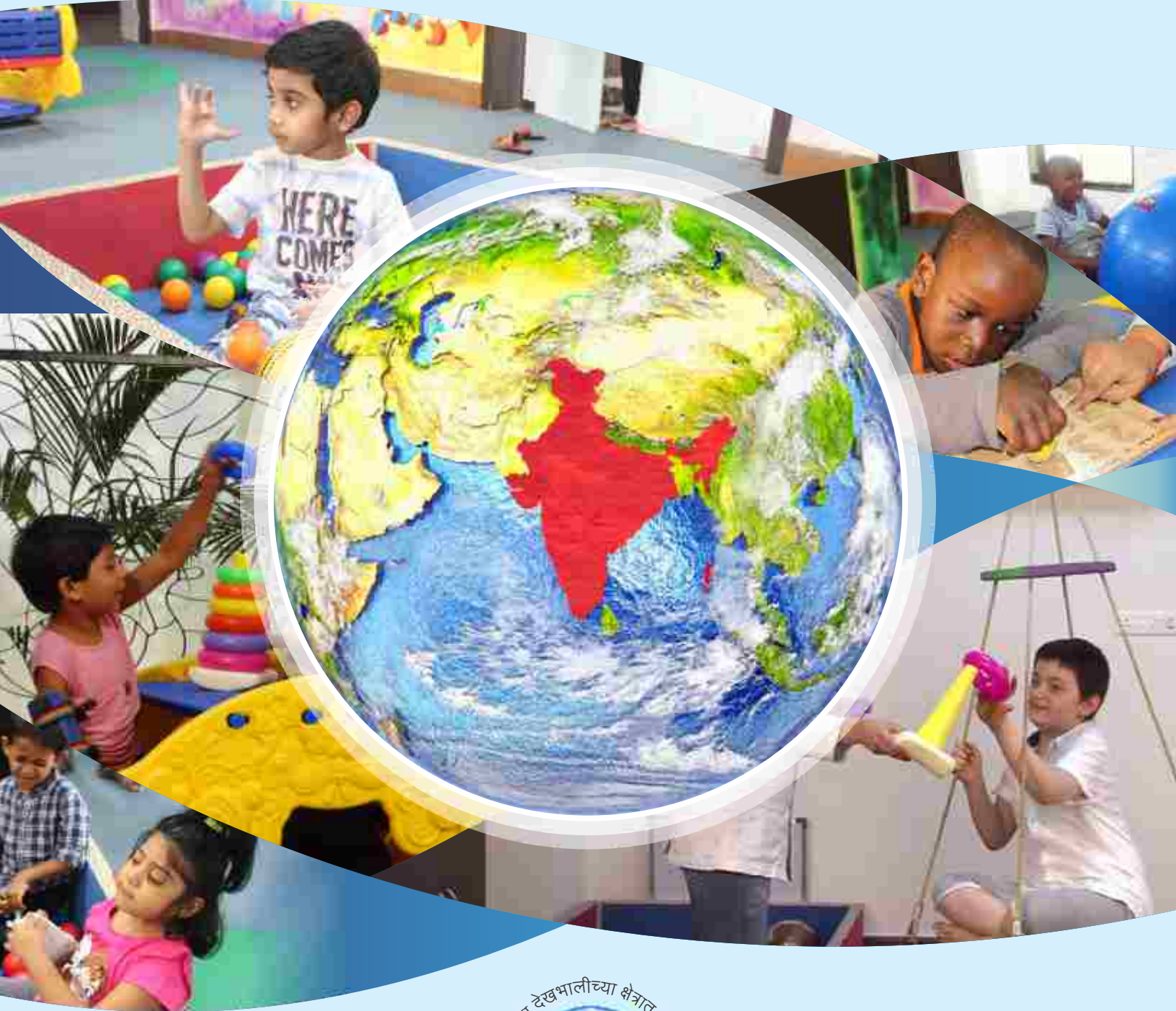

न्यूरोलॉजिकल अँड स्पॉइन्ड इन्विर्टट्यूट

सेंटर फॉर स्टेम सेल थेरपी अँड न्यूरोरिहॅबिलिटेशन

आयएसओ ९००१:२०१५ प्रमाणित

६५ देशांमधील ७००० पेक्षाही
अधिक रुग्णांवर उपचार

८६ शास्त्रीय प्रबंध आणि
१४ प्रकाशित पुस्तके

इंटरनॅशनल सेंटर ऑफ एक्सलन्स फॉर न्यूरोलॉजिकल डिसऑर्डर

àndrÉ` mÓb amñ Æ navñH\$á

स्टेम सेल मध्ये एक्सलन्स
महाराष्ट्रातील थेरपी इंडिया टुडे
उत्कृष्टता मुंबई येथे आरोग्य सेवा
पुरस्कार
(जून 2018)

आंतरराष्ट्रीय एक्सलन्स सेवेसाठी
पुरस्कार अपंगत्व मा भारत सरकार
सामाजिक न्याय मंत्री आणि सशक्तीकरण,
दिल्ली (ऑगस्ट 2017)

नवभारत हेल्थ केअर एक्सलन्स अवॉर्ड, मुंबई यांनी दिलेला
बेस्ट स्टेम सेल थेरपी सेंटर इन महाराष्ट्र पुरस्कार
(जून २०१७)

इंटरनॅशनल एक्सलन्स अवॉर्ड्स,
गोवा यांनी दिलेला क्वालिटी हेल्थ
सर्व्हिसेस इन न्यूरो सायन्सेस पुरस्कार
(मार्च २०१७)

इंटरनॅशनल एक्सलन्स अवॉर्ड्स, दिल्ली
यांनी दिलेला बेस्ट सुपरस्पेशॅलिटी
हॉस्पिटल ऑफ
द इअर पुरस्कार
(जानेवारी २०१७)

हेल्थकेअर एक्सलन्स अवॉर्ड्स, दिल्ली यांनी
दिलेला इमर्जिंग स्टेम सेल अँड न्यूरोलॉजी
सेंटर ऑफ द इअर
(इंडिया) पुरस्कार
(डिसेंबर २०१६)

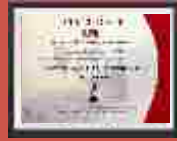
नॅशनल हेल्थकेअर एक्सलन्स अवॉर्ड
अँट न्यू दिल्ली यांनी दिलेला बेस्ट
स्टेम सेल थेरपी सेंटर
इन इंडिया पुरस्कार
(सप्टेंबर २०१६)

àndrÉ` mÓb Arçaaññ Æ navñH\$á

युरोपियन पुरस्कार
सर्वोत्कृष्ट कार्यपद्धती
बुसेल्स येथे, युरोप
(मे 2018)

वर्ल्ड कॉन्फेडरेशन ऑफ बिझिनेस
अँटसेंथॉमस, व्हर्जिन आयलंड्स,
यूएसए यांनी दिलेला
इन्स्पायरेशनल कंपनी पुरस्कार
(जुलै २०१७)

दुबई येथील युरोप बिझिनेस असेंब्ली
(ईबीए) यांनी दिलेला
बेस्ट हॉस्पिटल पुरस्कार
(जानेवारी २०१७)

युरोपियन मेडिकल असोसिएशन (ईएमए)
आणि कान, फ्रान्स येथील सॉक्रेटिस
नॉमिनेशन कमिटी (ऑक्सफर्ड, यूके)
यांनी दिलेला द रोझ
ऑफ पॅराससेल्सिअस
अवॉर्ड हा पुरस्कार
(ऑक्टोबर २०१६)

अनुक्रमणिका

न्यूरोजेन ब्रेन अँड स्पाईन इन्स्ट्रुक्चरविषयी	१
स्टेम सेल्स आणि त्यावरील उपचारासंबंधी प्रोटोकॉल	२
न्यूरोजेनमधील उपचारासंबंधी प्रोटोकॉल	३
उपचार केले जाणारे रोग	४
न्यूरोजेनमधील सुविधा	५
न्यूरोजेन मधील रुग्णांची काळजी	६
न्यूरोजेन न्यूरो रिहॅबिलिटेशन	७
पेडिअट्रिक रिहॅबिलिटेशन	८
न्यूरोजेनच्या खास सुविधा	९-१०
न्यूरोजेनसंबंधीचे अनुभव	११
न्यूरोजेनचा चमू	१२
ऑटिजम	१३-१४
सेरेब्रल पाल्सी	१५-१६
मतिमंदत्व	१७-१८
डाऊन सिंड्रोम	१९-२०
मस्क्युलर डिस्ट्रॉफी	२१-२२
स्पायनल कॉर्ड इंजुरी	२३-२४
स्ट्रोक	२५-२६
हेड इंजुरी	२७-२८
मोटर न्यूरॉन डिसिज	२९
सेरेबेलर अँटाक्सिया	३०
वारंवार विचारले जाणारे प्रश्न (एफएक्यूज्)	३१-३३
न्यूरोजेन रुग्णांची महत्त्वपूर्ण कामगिरी	३४
आंतरराष्ट्रीय पुस्तक प्रकरण	३६
न्यूरोजेनची प्रकाशने	३७-४०
न्यूरोजेनच्या चमूने लिहिलेल्या पुस्तकांचे विविध राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय ख्यातीच्या व्यक्तींच्या हस्ते प्रकाशन	४१-४३
विविध ख्यातनाम राष्ट्रीय सन्माननीय व्यक्तींनी प्रसिद्ध केलेली न्यूरोजेन प्रकाशने	४४-४५
आंध्रप्रदेशमध्ये न्यूरोजेनला प्राप्त झालेला खास सन्मान	४६
न्यूरोजेनच्या वरिष्ठ डॉक्टरांना प्राप्त झालेला खास सन्मान	४७
न्यूरोजेनला भेट दिलेल्या खास व्यक्ती	४८
हतिक रोशन लिखित उपोद्धात	४९
प्रियांका चोप्रा लिखित उपोद्धात	५०
श्री नरेंद्र मोदी लिखित उपोद्धात	५१
न्यूरोजेनच्या प्रकाशनांचे महाराष्ट्राचे आरोग्य मंत्री डॉ. दीपक सावंत यांच्या हस्ते अनावरण	५२
न्यूरोजेन अधिस्वीकृती	५३
न्यूरोजेन पुस्तके	५४
६५ हून अधिक देशांमध्ये ७००० हून अधिक रुग्ण	५५

न्यूरोजेन ब्रेन अँड स्पाईन इन्स्टिट्यूटविषयी

न्यूरोजेन ब्रेन अँड स्पाईन इन्स्टिट्यूट ही सीवूड्सच्या प्रसन्न परिसरात तलाव आणि अरबी समुद्र यांच्या लगत असलेली ११ मजली इमारत आहे. ती प्रतिष्ठित पाम बीच रोडलगत आणि भारतलाच्या सर्वात मोठे रेल्वेस्थानक संकुल “द सीवूड्स ग्रँड सेंट्रल स्टेशन”च्या पुढे वसलेली आहे. इथे रस्तेने आणि रेल्वेने सहजपणे पोहोचता येते आणि फोर पॉईंट शोरेटॉन, तुंगा, आयबीआयएस यांसारख्या प्रतिष्ठित पंचतारांकित हॉटेल्सच्या आणि डी-मार्ट आणि इनऑर्बिट यांसारख्या मोठ्या शॉपिंग कॉम्प्लेक्सच्या सान्निध्यात ती वसलेली आहे.

सीवूड्स ग्रँड सेंट्रल स्टेशन

न्यूरोजेन ब्रेन अँड स्पाईन इन्स्टिट्यूटची स्थापना स्वमग्रता, सेरिब्रल पाल्सी, मतिमंदत्व, मस्कुलर डिस्ट्रॉफी, पाठीच्या मणक्याला झालेली इजा, डोक्याला झालेली इजा, स्ट्रोक, इत्यादींसारख्या मेंदूच्या बऱ्या न होणारे विकार असलेल्या रुग्णांसाठी करण्यात आलेली आहे. अशा रुग्णांना त्यांच्या लक्षणांपासून आराम मिळावा आणि त्यांच्या जीवनाचा दर्जा सुधारावा म्हणून करण्यात आलेली आहे.

मेंदूच्या विकारांसाठी स्टेम सेल थेरेपीची मुहुर्तमेढ आम्ही रोवलेली आहे. आम्ही आमच्या रुग्णांवर उपचार करण्यासाठी स्टेम सेल थेरेपी आणि न्यूरो रिहॅबिलिटेशन यांचा संयुक्तरीत्या वापर करून सर्वसमावेशक, समग्र दृष्टिकोन अवलंबतो.

रुग्णांच्या स्वतःच्या बोन मॅरोपासून प्राप्त केलेल्या अँडल्ट स्टेम सेल्सचा वापर आम्ही करतो, कारण हा पेशींचा सर्वात सुरक्षित आणि व्यवहार्य प्रकार असतो. प्रत्येक रुग्ण वेगळ्या प्रकारचा असल्याने रुग्णांच्या गरजेनुसार आमचा उपचारांचा प्रोटोकॉल बनविलेला असतो.

आमच्या रुग्णांवर उपचार करण्याबरोबरच संशोधनावरही मोठ्या प्रमाणावर भर दिला जातो, कारण आमच्या रुग्णांना अलीकडील आणि सर्वोत्तम वैद्यकीय उपचार देण्याचा आमचा सतत प्रयत्न असतो. आम्ही दिलेल्या उपचारांचे चिकित्सालयीन सर्व निष्कर्ष समकक्ष पुनरावलोकित वैद्यकीय जर्नल्समध्ये प्रकाशित होतात आणि ते वैद्यकीय क्षेत्रातील व्यक्तींना तसेच रुग्णांनाही सहजपणे उपलब्ध असतात.

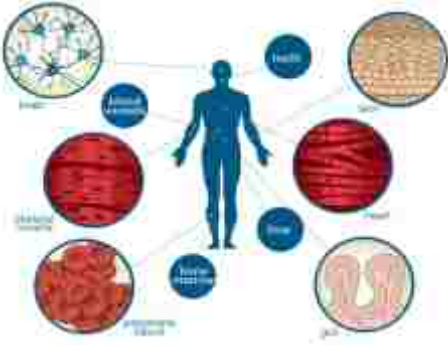
न्यूरोजेनच्या रूमसमधून अरबी समुद्र आणि तलावाचे वास्तव दृश्य

आम्ही काय करतो?

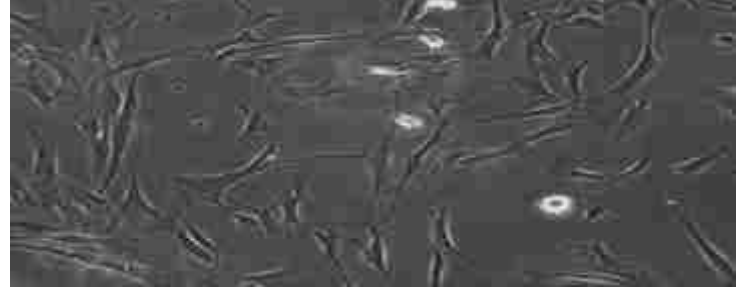

पुढील गोष्टींचा संयुक्तपणे वापर करण्याचा आमचा दृष्टिकोन असतो:

- 1 स्टेम सेल थेरपी
- 2 न्यूरो रिहॅबिलिटेशन
- 3 इतर वैद्यकीय आणि शल्य चिकित्सा

स्टेम सेल्स म्हणजे काय?

स्टेम सेल्स म्हणजे आपल्या शरीराचे आधारस्तंभ असतात. ह्या अत्यंत महत्त्वाच्या पेशी असतात, ज्यांच्यामध्ये अनेक पटींनी वाढण्याची आणि आपल्या शरीरातील वेगवेगळ्या प्रकारच्या पेशी आणि ऊती तयार करण्याची क्षमता असते. म्हणून ह्या स्टेम सेल्सचा उपयोग आपल्या शरीरातील हानी पोहोचलेल्या अवयवांची पुनर्निर्मिती करण्यासाठी आणि ते दुरुस्त करण्यासाठी केला जाऊ शकतो, उदा. या पेशींचा उपयोग मेंदूला हानी पोहोचलेल्या रुग्णांच्या मेंदूतील पेशी तयार करण्यासाठी, हृदयरोग असलेल्या रुग्णांच्या हृदयातील पेशी तयार करण्यासाठी, मधुमेह असलेल्या रुग्णांसाठी इन्शुलिन तयार करणाऱ्या पेशी तयार करण्यासाठी, अंधत्व असलेल्या रुग्णांसाठी डोळ्यांच्या बाहुलीच्या पेशी तयार करण्यासाठी करण्यात आलेला आहे.

स्टेम सेल्स कशा कार्य करतात?

स्टेम सेल्स पुढील तंत्राचा वापर करून कार्य करतात:

1. त्या वाढीस मदत करणारे घटक शरीरात सोडतात, ज्यांच्यात हानी पोहोचलेल्या ऊतींना बरे करण्याचे आणि त्यांच्यात पेशींची पुनर्निर्मिती करण्याचे गुणधर्म असतात.
2. त्यांच्यामुळे अँजिओजेनेसिस होते किंवा हानी पोहोचलेल्या ऊतींमध्ये रक्तप्रवाह वाढतो व त्यामुळे त्यांच्या दुरुस्तीच्या प्रक्रियेमध्ये मदत होते.
3. जेथे त्यांचे रोपण केले जाते, तेथे त्यांचे रूपांतर ऊतींमधील प्रकारच्या पेशींमध्ये होते, ज्यामुळे त्या अकार्यक्षम ऊतींची जागा घेतात.

स्टेम सेल्सचे प्रकार?

स्टेम सेल्सचे दोन मुख्य प्रकार असतात:

अ) **ऑटोलॉग्स स्टेम सेल्स:** ह्या रुग्णाच्या बोन मॅरोसारख्या भागातून स्वतःच्या शरीरातून प्राप्त केलेल्या स्टेम सेल्स असतात. ह्या स्टेम सेल्स रुग्णाच्या स्वतःच्या शरीरातून प्राप्त केलेल्या पेशी असल्याने त्या पूर्णतः सुरक्षित असतात आणि त्यांच्यासाठी जुळवून घेण्याची समस्या नसते. म्हणून यात नाकारले जाण्याची शक्यता नसते. शिवाय, त्या मुबलक प्रमाणात उपलब्ध असतात आणि त्यांचा सहजपणे वेगळे करता येते. त्यामुळे हा सर्वात सुरक्षित पर्याय आहे.

ब) **ऑलोजेनिक स्टेम सेल्स:** ह्या दुसऱ्या व्यक्तीकडून घेतलेल्या स्टेम सेल्स असल्याने अनुपूरकतेच्या समस्या लक्षात घ्याव्या लागतात. ह्या स्टेम सेल्सचा स्रोत फलित बीजांड किंवा न जन्मलेला भ्रूण हे असतात. ह्यांना एंब्रियॉनिक स्टेम सेल्स म्हणतात आणि त्या आयव्हीएफ क्लिनिक्समधील जास्तीच्या भ्रूणांपासून प्राप्त केल्या जातात. दुसरा स्रोत आहे, नवजात बालकाच्या नाळेतील ऑलोजेनिक स्टेम सेल्स.

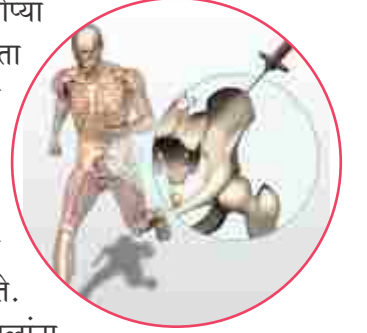

न्यूरोजेन ब्रेन अँड स्पाईन इन्स्टिट्यूटमध्ये आम्ही रुग्णांच्या स्वतःच्या बोन मॅरोपासून काढून घेतलेल्या स्टेम सेल्सचा वापर करतो, ज्यामुळे वापरण्यासाठी ह्या सर्वात सुरक्षित पेशी ठरतात.

स्टेम सेल रोपणाच्या प्रक्रियेसाठी अत्यंत सोप्या टप्प्यांसहित कमीतकमी छेद घ्यावे लागतात. कोणत्याही मोठ्या शस्त्रक्रियेची किंवा छेद घेण्याची आवश्यकता नसते. ही प्रक्रिया फक्त तीन टप्प्यांमध्ये पार पाडली जाते.

बोन मॅरो अॅस्पिरेशन: बोन मॅरोमुळे रक्त तयार होते. सोप्या शब्दात सांगायचं झालं तर त्याला रक्ताचा कारखाना म्हणता येईल. सगळ्यांनाच माहीत आहे की, रक्त हाडांच्या पोकळीत तयार होत असतं. नितंबांच्या हाडातून बोन मॅरो काढून घेणं सर्वात सोपं असतं.

हे बोन मॅरो अॅस्पिरेशन सुईच्या साहाय्याने केलं जातं, जी एक पातळ सुई असते आणि ती नितंबाच्या हाडामध्ये टोचली जाते. ही प्रक्रिया सामान्यतः स्थानिक भूल देऊन केली जाते. ज्या मुलांना आणि प्रौढ व्यक्तींना ही प्रक्रिया सहन करता येत नाही, त्यांना आवश्यकतेनुसार बधिरीकरण केले जाते किंवा भूल दिली जाते. हे करण्यासाठी लागणारा एकूण वेळ फक्त १५ ते ३० मिनिटांचा असतो. रुग्णाच्या वजनानुसार ८० मिली ते १२० मिली बोन मॅरो काढून घेतला जातो. त्यानंतर रुग्णाला प्रक्रियेच्या पुढील टप्प्याकरिता विश्रांती घेण्यासाठी पुन्हा त्याच्या खोलीत सुमारे ३ ते ५ तासांसाठी परत पाठविले जाते.

स्टेम सेल्स वेगळ्या करणे: त्याच दिवशी ३ ते ५ तासांच्या आत स्टेम सेल्स वेगळ्या केल्या जातात आणि जिला डेन्सिटी ग्रेडिंट सेंट्रिफ्युगेशन असे म्हणतात, त्या प्रक्रियेचा वापर करून आमच्या स्टेम सेल प्रयोगशाळेत त्यांचे शुद्धिकरण केले जाते. मूलतः स्टेम सेल्सची एक निश्चित घनता असते आणि ह्याच गुणधर्माचा वापर त्यांना वेगळे करण्यासाठी केला जातो.

स्टेम सेल इंजेक्शन: स्टेम सेल्स एकदा वेगळ्या केल्या आणि त्यांचे शुद्धिकरण केले की (सुमारे ३ ते ५ तासांमध्ये), रुग्णाला ऑपरेशन थिएटरमध्ये नेले जाते. एपिड्यूरल नीडलचा (पोर्टेक्स) किंवा स्पायनल नीडलचा वापर करून मेंदूच्या आणि पाठीच्या मणक्याच्या भोवतालच्या द्रवपदार्थांमध्ये स्टेम सेल्सचे इंजेक्शन दिले जाते (इंट्राथेकल इंजेक्शन). स्टेम सेल्स प्रथम सीएसएफमध्ये सौम्य केल्या जातात आणि त्यानंतर त्या मणक्यामध्ये इंजेक्शनद्वारे सोडल्या जातात. काही विशिष्ट रुग्णांमध्ये जेव्हा स्नायूंमध्ये स्टेम सेल्स सोडायच्या असतात (उदा. मस्क्यूलर डिस्ट्रॉफी असलेले रुग्ण - पुनर्वसन चमूने मूल्यांकन करून शिफारस केल्यानुसार), तेव्हा ह्या पेशी सीएसएफमध्ये सौम्य केल्या जातात आणि त्यानंतर अत्यंत पातळ सुईचा वापर करून स्नायूंमध्ये इंजेक्शनद्वारे सोडल्या जातात.

कशावर उपचार केले जाऊ शकतात?

लहान मुलांचे (पेडिअट्रिक)

ऑटिजम

ऑटिजम हा मेंदूच्या विकासाशी संबंधित विकार असतो, ज्यात सामाजिक परस्पर संवादात, मौखिक आणि गैर-मौखिक संवादात अडथळे येतात आणि वर्तनात बंधने आणि पुनरावृत्ती होते. पालकांना मुलाची ही लक्षणे मुलाच्या वयाच्या पहिल्या दोन वर्षांमध्ये लक्षात येतात. ही लक्षणे हळूहळू वाढत जात असली, तरी ऑटिजम असलेली काही मुले त्यांच्या विकासाचा टप्पा सर्वसामान्य गतीने प्राप्त करतात आणि त्यानंतर त्यांची पुन्हा परागती (रिग्रेस) होते.

सेरेब्रल पाल्सी

सेरेब्रल पाल्सी हा मेंदूच्या विकासाशी संबंधित असलेला हा कोणत्याही प्रसंगामुळे होणारा विकार जन्माच्या वेळेच्या आसपास मेंदूला होणाऱ्या हानीमुळे होतो. ही कारणे पोषणात्मक घटक ते शारीरिक मार, हायपोक्सिया/गळ्याभोवती नाळ गुंडाळली गेल्याने, बर्थ हायपोक्सिया, इत्यादी कारणांमुळे प्राणवायूचा कमी पुरवठा होण्यापर्यंत असतात. याचे परिणाम सौम्य शारीरिक अपंगत्वापासून ते इतर प्रकारच्या (कॉमॉर्बिड) मतिमंदत्वाबरोबरच सौम्य शारीरिक अपंगत्वापासून ते अत्यंत तीव्र अपंगत्वापर्यंत याचा परिणाम होतो.

बौद्धिक अपंगत्व

मतिमंदत्व/बौद्धिक अपंगत्व (आयडी) हा एक सर्वसाधारणपणे आढळून येणारा मेंदूच्या विकासाशी संबंधित विकार आहे, ज्यात बौद्धिक आणि अनुकूलनाशी संबंधित अडथळे येतात. याची व्याख्या ७० पेक्षा कमी बुद्ध्यांक व त्यासोबत दैनंदिन कामे करण्यातील कमतरता अशी केली जाते.

मस्क्युलर डिस्ट्रॉफी (स्नायूंचे दुष्पोषण)

मस्क्युलर डिस्ट्रॉफी (एमडी) हा आनुवंशिक विकार असतो, ज्यामुळे शरीरातील स्नायू हळूहळू अशक्त होतात आणि कालांतराने त्यांचे कार्य थांबते. तो चुकीच्या किंवा नसलेल्या जनुकीय माहितीमुळे - जो स्नायू तयार करून त्यांना निरोगी राखण्यास आवश्यक असलेली प्रथिने तयार करण्यास शरीराला प्रतिबंध करतो - होतो. काही काळांतर एमडी असलेले लोक चालण्याची, सरळ बसण्याची, सहजपणे श्वास घेण्याची आणि त्यांचे हात आणि पाय हलविण्याची क्षमता गमावून बसतात. म्हणून हा हळूहळू न्हास करणारा विकार आहे, जो मृत्यूकडे, कधीकधी खुप लवकर, अगदीवयाच्या २०व्या वर्षी घेऊन जातो.

प्रौढ

स्पायनल कॉर्ड इंजुरी

स्पायनल कॉर्ड इंजुरीमुळे (जसे रस्त्यावरील रहदारीचा अपघात, उंचीवरून पडणे, इत्यादी) किंवा अपघाताव्यतिरिक्तच्या कारणामुळे (स्पायनल कॉर्ड इंजुरीतील अर्बुद किंवा मणक्याला झालेला संसर्ग) होतो. इजेच्या तीव्रतेच्या पातळीनुसार रुग्ण, सर्वाधिकल कॉर्ड इजा झाल्यास मानेपासून खाली अपंग होऊ शकतो (क्राडिप्लेजिया) किंवा थोरेसिक/डॉर्सल कॉर्ड इजा झाल्यास छातीपासून/कमरेपासून खाली अपंग होऊ शकतो (पॅराप्लेजिया) व त्याचबरोबर मूत्राशय आणि आतड्यांवरील नियंत्रण सुटू शकते.

स्ट्रोक

ब्रेन स्ट्रोक किंवा सेरेब्रोव्हॅस्कुलर अपघात ही मेंदूची अत्यंत विनाशकारी अवस्था असते. जगभरात स्ट्रोक हे अपंगत्व येण्याचे सर्वात मोठे कारण आहे. त्यामुळे मेंदूच्या क्रियांना कायमची हानी पोहोचते, ज्यामुळे हातपाय हलविण्यात अक्षमता येते, दृष्टीशी संबंधित, संभाषणाशी संबंधित समस्या निर्माण होतात, संवेदनांमधील बदल किंवा संज्ञानाशी संबंधित अडथळे येतात. स्ट्रोक दोन प्रकारचा असू शकतो, इश्चेमिक किंवा हेमोन्हेजिक.

ट्रॉमॅटिक ब्रेन इंजुरी / हेड इंजुरी

हेड इंजुरीमुळे मेंदूला पोहोचलेली हानी अत्यंत विनाशकारी असू शकते, ज्यामुळे शारीरिक अपंगत्व येते, कार्य करण्याची क्षमता, स्मृतिभ्रंश, संज्ञानी क्रियांचा न्हास आणि समजण्याची क्षमता नष्ट होते. यामुळे नेहमी कायमस्वरूपी अपंगत्व येऊन अशी व्यक्ती सर्व कामांसाठी त्याची काळजी घेणाऱ्या व्यक्तीवर संपूर्णपणे अवलंबून राहते.

मोटर न्यूरॉन डिसिज / अॅमियोट्रोफिक लॅटरल स्क्लेरोसिस

मोटर न्यूरॉन डिसिज (एमएनडी) हा एक मेंदूचा विकार असतो, जो निवडक मोटर न्यूरॉन्सवर, म्हणजेच बोलणे, चालणे, गिळणे आणि शरीराचा सर्वसाधारण हालचालींसहित स्नायूंच्या ऐच्छिक क्रियांवर नियंत्रण ठेवणाऱ्या पेशींवर परिणाम करतो. त्यांचे स्वरूप न्युरोडिजनरेटिव्ह असते आणि त्यांच्यामुळे अकार्यक्षमता वाढत जाऊन शेवटी मृत्यू होतो.

मेंदूचे इतर विकार

सेरेब्रल अॅटॉक्सिया, सेरेब्रल अॅटॉफी, स्पायनो सेरेबेलर अॅटॉक्सिया, मल्टिपल सिस्टीम अॅटॉफी, डिमेन्शिया (विमनस्कता)

न्यूरोजेनमधील सुविधा

वैद्यकीय आणि शल्यक्रिया विभाग

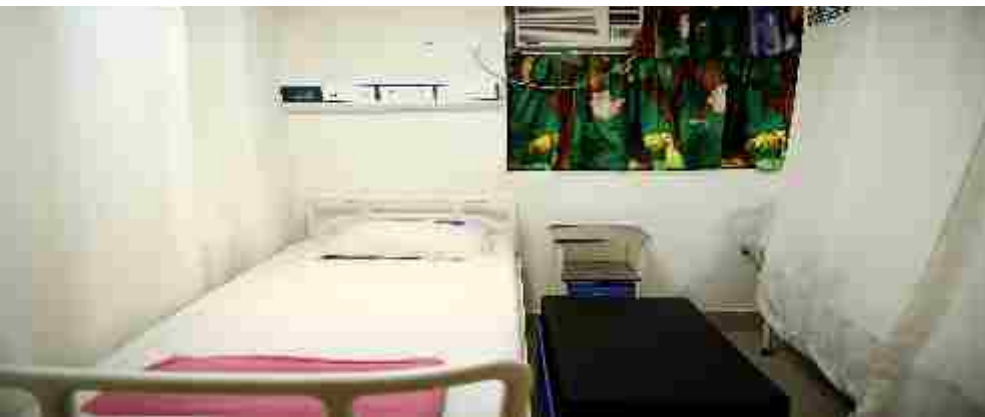
- ऑपरेशन थिएटर (शल्यक्रिया कक्ष)
- स्टेम सेल लॅबोरेटरी
- डायग्नोस्टिक सेंटर

प्रौढांसाठी आणि लहान मुलांसाठी मेंदूचे पुनर्वसन करणारा विभाग

- फिजिओथेरेपी विभाग
- ऑक्युपेशनल थेरेपी विभाग
- स्वमग्नताग्रस्त मुलांचे विकास केंद्र
- स्पीच थेरेपी
- मानसशास्त्र विभाग

न्यूरोजेनमध्ये रुग्णांची घेतली जाणारी काळजी

न्यूरोजेन ब्रेन अँड स्पाईन इन्स्टिट्यूट ही ११ मजली सागराभिमुख असलेली इमारत आहे, जेथे व्यावसायिक आंतररुग्ण आणि बाह्यरुग्ण विभागात पुनर्वसनाच्या आणि स्थितीव्यवस्थापनाच्या सुविधा पुरविल्या जातात. हे रुग्णालय नवी मुंबईतील सीवूडस् ग्रँड सेंट्रल रेल्वेस्थानकाच्या (आशियाचे सर्वात मोठे उदयोन्मुख रेल्वेस्थानक) अगदी जवळ वसलेले आहे. तेथे पाम बीच रोडमार्गे येथे अगदी सुलभपणे पोहोचता येते आणि ते नवी मुंबईतील उदयोन्मुख विमानतळाच्या अगदी नजीक आहे.

रजिस्ट्रेशन डेस्क

- तुम्ही एकदा न्यूरोजेनमध्ये पोहोचलात, की आमचा रुग्णसेवा चमू तुम्हाला तुमच्या भेटीचे वेळापत्रक ठरविण्यास मदत करील.
- सर्व प्रकारच्या शस्त्रक्रियापूर्व भेटींचे व्यवस्थापन आम्ही करू. (एमआरआय, ईईजी, ईएमजी, एनसीव्ही, पीईटी-स्कॅन, रक्ताच्या चाचण्या, इत्यादी)

वास्तव्याची सोय

- न्यूरोजेन ब्रेन अँड स्पाईन इन्स्टिट्यूटमध्ये आम्ही वास्तव्याच्या ४ प्रकारच्या सुविधा पुरवतो. रुग्णांची सोय आणि त्यांना काय परवडते यानुसार त्यांच्या गरजेनुसार वेगवेगळ्या प्रकारचे बेड त्यांना उपलब्ध करून दिले जातात. बेडचे प्रकार डीलक्स स्वीट्स् ते जनरल वार्डपर्यंत पुढीलप्रमाणे असतात:-

डीलक्स सूट

यातील सेवांमध्ये समाविष्ट आहे: रुग्णासाठी १ खोली आणि २ अटेंडंटसाठी १ खोली, रुग्णासाठी १ बेड आणि २ अटेंडंटसाठी २ बेड्स, एलसीडी टीव्ही, डीव्हीडी प्लेअर, अटेंड्ड रेस्ट रूम, रेफ्रिजरेटर, मायक्रोवेव्ह, चहा/काफीसहित इलेक्ट्रिक किटली आणि मोफत वाय-फाय.

डीलक्स सिंगल

यातील सेवांमध्ये समाविष्ट आहे: सिंगल एसी रूम, रुग्णासाठी १ बेड आणि अटेंडंटसाठी लहान बेड, एलसीडी टीव्ही, अटेंड्ड बाथरूम, रेफ्रिजरेटर, चहा/काफीसहित इलेक्ट्रिक किटली आणि मायक्रोवेव्ह.

ट्विन शेअरिंग

यातील सेवांमध्ये समाविष्ट आहे: प्रत्येक रूममध्ये २ रुग्णांसाठी बेड याप्रमाणे १ एसी रूम, अटेंडंटसाठी लहान बेड, सामायिक एलसीडी टीव्ही आणि अटेंड्ड रेस्ट रूम २ रुग्णांसाठी सामायिक.

जनरल वॉर्ड

यातील सेवांमध्ये समाविष्ट आहे: प्रत्येक रुग्णासाठी १ बेड आणि अटेंडंटसाठी लहान बेड, सामायिक टीव्ही, एसी आणि सामायिक रेस्टरूम.

न्यूरोजेन न्यूरो रिहॅबिलिटेशन / न्यूरोजेन मेंदू पुनर्वसन

अभि ° \$MnZd@Z

पुनर्वसन सेवा

- फिजिओथेरेपी
- ऑक्युपेशनल थेरेपी
- न्यूरो-सायकॉलॉजिकल इंटरव्हेंशन
- न्यूरो-पेडिअॅट्रिक डिपार्टमेंट
- स्पीच थेरेपी
- आहारविषयक समुपदेशन
- अॅक्टिक थेरेपी
- पेन अँड स्पॅस्टिसिटी मॅनेजमेंट
- हँड अँड स्प्लिंटिंग रिहॅबिलिटेशन
- योग थेरेपी
- इलेक्ट्रो थेरेपी

एनडीटी (न्यूरो डेव्हलपमेंट थेरेपी)
पाठीच्या कण्याच्या इजेसाठी आणि इतर अर्धांगवायूच्या
रुग्णांसाठी आंतरराष्ट्रीय मान्यताप्राप्त
“चालण्याचा कार्यक्रम”

स्पेशल कन्सल्टेशन्स

- युरॉलॉजिस्ट (मूत्राशयाचे आणि आतड्याचे
आजार असलेल्या रुग्णांसाठी)
- अँड्रॉलॉजिस्ट (लैंगिक पुनर्वसनासाठी)
- कार्डिऑलॉजिस्ट (हृदयाची गुंतागुंत
असलेल्या रुग्णांसाठी)
- अॅनेस्थेसिस्ट (वेदनेच्या व्यवस्थापनासाठी)
- सायकिअॅट्रिस्ट (वर्तनातील समस्या
सोडविण्यासाठी)
- ऑर्थोपेडिया सर्जन (ज्या रुग्णांमध्ये
काँट्रॅक्टर्स आणि डिफॉर्मिटी आलेली असेल
त्यांच्यासाठी)
- प्लॅस्टिक सर्जन (प्रेशर सोअर आणि
जखमेच्या व्यवस्थापनासाठी)
- न्यूरो सर्जन (मेंदूशी संबंधित समस्यांवर
उपायांसाठी)

ऑटिझम चाईल्ड डेव्हलपमेंट सेंटर

ऑटिझम चाईल्ड डेव्हलपमेंट सेंटर (एसीडीसी) हे ज्या मुलांना स्वमग्रता बाधित आणि इतर मेंदूच्या विकासाशी संबंधित समस्या असलेल्या मुलांच्या पुनर्वसनासाठी केंद्र. आम्ही आरामदायी आणि फुरसतीच्या वातावरणात सर्वसमावेशक आणि समग्र सेवा पुरवितो.

उपलब्ध असलेल्या थेरपीज्

- ▶ अप्लाइड बिहेव्हिअर अॅनॅलिसिस (एबीए)
- ▶ ऑक्युपेशन थेरपी
- ▶ सेन्सरी इंटिग्रेशन
- ▶ सायकॉलॉजिकल इंटरनव्हेन्शन
- ▶ स्पीच थेरपी
- ▶ फिजिओथेरपी
- ▶ डायट अँड न्यूट्रिशन
- ▶ आर्ट बेसड थेरपी
- ▶ म्युझिक थेरपी
- ▶ प्ले थेरपी
- ▶ अँक्राटिक थेरपी
- ▶ स्पेशल एज्युकेशन

स्पायनल कॉर्ड इंज्युरी वॉकिंग ट्रॅक

अॅक्वाटिक थेरपी

डेडिकेटेड पेडिअॅट्रिक न्यूरोरिहॅबिलिटेशन फॅसिलिटी

न्यूरोजेनसंबंधीचे अनुभव

ट्रिटमेंट प्रोटोकॉलमध्ये काय-काय असते?

न्यूरोजेनमध्ये आम्ही स्टेम सेल थेरपी आणि न्यूरो-रिहॅबिलिटेशन यांचा संयुक्तपणे वापर करतो. न्यूरोजेनमध्ये पालन करण्यात येणाऱ्या ह्या विशिष्ट प्रोटोकॉलला न्यूरोजेनेटिव्ह रिहॅबिलिटेशन थेरपी (एनआरआरटी) असे म्हणतात.

रुग्णालयात दाखल राहण्याचा एकूण कालावधी ६ दिवसांचा असतो. पुनर्वसनासाठी अधिक काळ राहण्याचा पर्यायही उपलब्ध आहे.

संपूर्ण उपचारांमध्ये प्रौढ व्यक्तीच्या स्टेम सेल्सचा वापर करून स्टेम सेल थेरपी, मेंदूचे आणि इतर उपचार (न्यूरोप्रोटेक्टिव्ह आणि इतर औषधांचा वापर करून) आणि पुनर्वसन (फिजिओथेरेपी, ऑक्युपेशनल थेरपी, स्पीच थेरपी, काऊन्सेलिंग, क्रिएटिव्ह व्ह्यूज्वलायझेशन, इत्यादींसहित).

रुग्णांच्या सर्व तक्रारी, समस्या, लक्षणे यांच्याकडे योग्य त्या कन्सल्टंटकडून लक्ष दिले जाते आणि योग्य ते उपचार सुरू केले जातात.

आमच्या सर्वसमावेशक उपचारांमध्ये रुग्णाच्या एकूणच आरोग्यकल्याणाविषयीचा समग्र दृष्टिकोनाचा समावेश होतो, ज्यात त्यांच्या मेंदूच्या विकासात सुधारणा होऊन त्यांच्या जीवनाचा दर्जा अधिक चांगला होण्यास मदत होते.

दिवस १

संपूर्ण मूल्यमापन - मेंदूचे आणि त्याच्या क्रियांचे मूल्यमापन. एमआरआय, पीईटी स्कॅन, ईईजी, इत्यादींसारख्या खास तपासण्या. इतर थेरपिस्टद्वारे चिकित्सालयीन मूल्यमापनही केले जाते.

डॉक्टरांचे कन्सल्टेशन

शस्त्रक्रियेपूर्वीच्या तपासण्या

संपूर्ण मूल्यमापन

दिवस २

स्टेम सेल थेरपी

बोन मॅरो अॅस्पिरेशन

स्टेम सेल्स वेगळ्या करणे

स्टेम सेल इंजेक्शन

दिवस ३-६

विस्तारित न्यूरोरिहॅबिलिटेशन, ज्यात प्रौढ व्यक्तींच्या आणि लहान मुलांच्या पुनर्वसनाचा समावेश असतो आणि घरी सोडण्याची प्रक्रिया केली जाते.

प्रौढ व्यक्तींचे पुनर्वसन

लहान मुलांचे पुनर्वसन

मानसिक समुपदेशन आणि घरी सोडणे

डॉ. अलोक शर्मा हे आमच्या चमूचे नेतृत्व करतात आणि ह्या पॅनेलमध्ये ह्यांचा समावेश होतो:

मेडिकल टीम (न्यूरोसर्जन, न्यूरोफिजिशियन, पेडिअॅट्रिक न्यूरोलॉजिस्ट, सायकिअॅट्रिस्ट, ऑर्थोपेडिक सर्जन. -रिजनरेटिव्ह मेडिसिन, विशेषज्ञ, जनरल फिजिशियन, युरोलॉजिस्ट, अँड्रोलॉजिस्ट, जनरल सर्जन, कार्डिअॅलॉजिस्ट, पेडिअॅट्रिक ऑर्थोपेडिअॅट्रिशियन, कॉस्मेटिक सर्जन, ऑप्थाल्मॉलॉजिस्ट) बेसिक सायन्स टीम (न्यूरोपॅथॉलॉजिस्ट आणि बायोटेक्नॉलॉजिस्ट). -पुनर्वसन चमू (फिजिओथेरपिस्टस्), ऑक्युपेशनल थेरपिस्टस्, क्लिनिकल सायकॉलॉजिस्टस्) स्पीच थेरपिस्टस्, अँका थेरपिस्ट, योग थेरपिस्ट आणि स्पेशल एज्युकेटर)

डॉ. आलोक शर्मा-

डॉ. आलोक शर्मा हे जागतिक कीर्तीचे न्यूरोसर्जन, न्यूरोसायंटिस्ट आणि प्राध्यापक आहेत, जे त्यांच्यासोबत घेऊन आलेले आहेत न्यूरोसर्जरी, न्यूरोसायन्स आणि स्टेम सेल्समधील त्यांचे व्यापक शल्यक्रिया प्रावीण्य आणि अनुभव. ते सध्या न्यूरोजेन ब्रेन अँड स्पाईन इन्स्टिट्यूटचे संचालक आहेत. त्यांचकडे न्यूरोसर्जरीच्या क्षेत्रातला २५ वर्षांपेक्षाही अधिक काळाचा अनुभव आहे आणि त्यांचे नावे अनेक पुरस्कार आणि मानसन्मान आहेत.

डॉ. नंदिनी गोकुलचंद्रन-

डॉ. नंदिनी गोकुलचंद्रन ह्या न्यूरोजेन ब्रेन अँड स्पाईन इन्स्टिट्यूटच्या उप संचालक आणि वैद्यकीय सेवांच्या प्रमुख आहेत. त्यांनी आदरणीय टाटा मूलभूत संशोधन संस्थेसोबत (टीआयएफआर) अनेक वर्षे काम केलेले आहे, जेथे त्यांनी स्टेम सेल्स आणि न्यूरो-रिजनरेशन या विषयांशी संबंधित काम केलेले आहे. त्या त्यांच्यासोबत वैद्यकीय/चिकित्सालयीन पार्श्वभूमीसहित स्टेम सेल्सवरील आणि रिजनरेटिव्ह मेडिसीनमधील सखोल संशोधन न्यूरोजेनमध्ये घेऊन आलेल्या आहेत.

डॉ. हेमांगी साने -

डॉ. हेमांगी साने न्यूरोजेन ब्रेन आणि स्पाइन इन्स्टिट्यूट येथे उपसंचालक व संशोधन आणि विकास प्रमुख आहेत. न्यूयॉर्क येथील वैद्यकीय महाविद्यालयातून, इंटरनल मेडिसिनमध्ये एमडी असलेले प्रशिक्षित डॉक्टर. ती जगातील अग्रगण्य चिकित्सकांपैकी एक आहे आणि संशोधनाद्वारे न्यूरोजिकल विकारांवरील उपचार शोधण्यात प्रतिबंधात्मक आहे. वैद्यकीय आणि शैक्षणिक विषयातील रस असण्याबरोबरच ती एक अत्यंत प्रतिष्ठित समाजवादी आहे आणि एएलएस/एमएनडी चे निदान केलेल्या रुग्णांसाठी "आशा-एक आशा" तिच्या पाया चालवते.

डॉ. व्ही. सी. जेकाब-

डॉ. व्ही. सी. जेकाब (पीटी) हे न्यूरोजेन ब्रेन अँड स्पाईन इन्स्टिट्यूट सुरू झाल्यापासून तिचे उप संचालक आहेत आणि सध्या ते न्यूरोजेनमध्ये न्यूरोरिहॅबिलिटेशनचे प्रमुख आहेत. त्यांच्याकडे न्यूरोरिहॅबिलिटेशनच्या क्षेत्रातील ३५ वर्षांचा अनुभव आहे. इंडियन असोसिएशन ऑफ फिजिओथेरपिस्टस्चे ते माजी अध्यक्ष आहेत आणि असे अनेक सन्मान त्यांच्या पदरी आहेत.

डॉ. प्रेरणा बढे-

डॉ. प्रेरणा बढे ह्या न्यूरोजेन ब्रेन अँड स्पाईन इन्स्टिट्यूटच्या कन्सल्टंट न्यूरोपॅथॉलॉजिस्ट, उप संचालक आणि रिजनरेटिव्ह लॅबोरेटरी सर्व्हिसेसच्या प्रमुख आहेत. त्यांनी अनेक संशोधन प्रबंध लिहिलेले आहेत आणि त्याचे बहुतेक लेखन हे आंतरराष्ट्रीय ख्यातीच्या जर्नल्समध्ये प्रकाशित झालेले आहे. नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ हेल्थ, एनआयएच, बाल्टिमोर, जॉन हॉपकिन्स, यूएसए, येथे न्यूरल स्टेम सेल्सचे प्रशिक्षण घेतलेल्या आणि कॅन्च्युकी स्पायनल कॉर्ड अँड इन्ज्युरी रिसर्च सेंटर, केएससीआयआरसी, यूएसए, येथे मॉलिक्यूलर न्यूरोबायॉलॉजी अँड न्यूरोरिजनरेशनचे प्रशिक्षण घेतलेल्या डॉ. बढे यांनी मुंबईतील शीव येथील लोकमान्य टिळक वैद्यकीय महाविद्यालयात आणि लोकमान्य टिळक वैद्यकीय सामान्य रुग्णालयात स्टेम सेल केंद्र सुरू केलेले आहे.

ऑटिजम

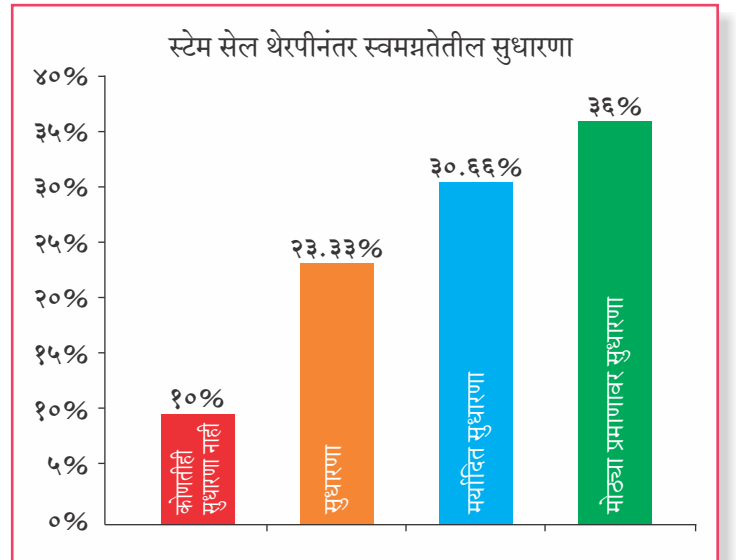
ऑटिजमविषयी

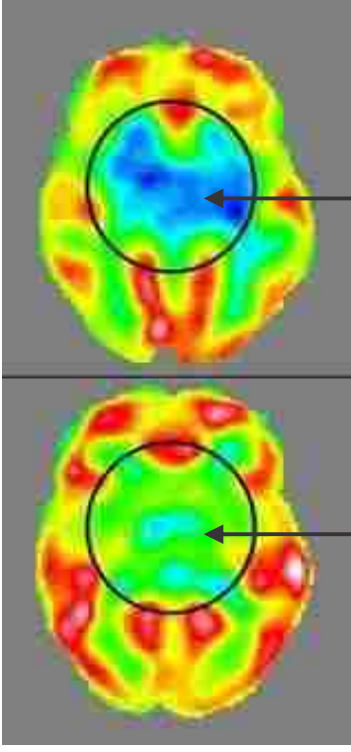
ऑटिजम हा मेंदूच्या विकासाशी संबंधित विकार आहे, ज्यात सामाजिक परस्परसंवाद, मौखिक आणि गैर-मौखिक संवाद यामध्ये अडथळा येतो आणि वर्तनावर बंधने येऊन त्याची पुनरावृत्ती होत राहते. पालकांना त्यांच्या मुलातील ही लक्षणे त्याच्या वयाच्या पहिल्या दोन वर्षांमध्ये लक्षात येतात. ही लक्षणे नेहमी हळूहळू वाढत जातात आणि तरीही ऑटिजम असलेली काही मुले त्याच्या विकासाचा टप्पा सामान्य गतीन गाठतात आणि त्यानंतर त्यांची परागती सुरू होते.

स्टेम सेल थेरपीनंतरच्या सुधारणा

ऑटिजमग्रस्त मुलाला स्टेम सेल थेरपी दिल्यानंतर, असे आढळून आले आहे की, त्याची अतिचंचलता कमी होत, डोळ्यांशी होणार संपर्क वाढतो, लक्ष देण्याची व्यापकता वाढते, सामाजिक जाणीव वाढते, समवयस्कांशी संवाद सुधारतो, असंबद्ध बोलणे कमी होते, दिलेल्या आज्ञांना मिळणारा प्रतिसाद सुधारतो आणि एकूणच वर्तन अधिक व्यवस्थापनयोग्य बनते. फाईन मोटर अॅक्टिव्हिटी अधिक चांगली होते आणि स्वयंप्रेरित वर्तन कमी होते. हे बदल सुमारे ९१% मुलांमध्ये दिसून येतात.

शिवाय, गरजांविषयी आणि मतांविषयीचे संवाद प्राप्त केले जातात. काहीही न बोलणाऱ्या किंवा मर्यादित बोलणाऱ्या मुलांमध्ये सुधारणा दिसून येते. उपरोक्त चिकित्सालयीन सुधारणांबरोबरच पीईटी-सीटी स्कॅनसारख्या ब्रेन इमेजिंगमध्ये वस्तुनिष्ठ सुधारणाही दिसून येतात.

स्टेम सेल थेरपीपूर्वी केलेल्या पीईटी सीटी स्कॅनमध्ये निळा भाग दिसतो, जो ऑटिजम मेंदूच्या ऊर्तींना आलेल्या अपसामान्यतेमुळे मेंदूचे कमी झालेले कार्य दर्शवितो.

स्टेम सेल थेरपीनंतर ६ महिन्यांनी केलेल्या पीईटी सीटी स्कॅनमध्ये हा निळा भाग कमी झाल्याचे दिसून येते, जो हे दर्शवितो की, अपसामान्य ऊर्ती दुरुस्त झालेल्या आहेत, ज्यातून स्टेम सेल थेरपीचा सकारात्मक परिणाम दिसून येतो.

प्रातिनिधिक रुग्ण अहवाल:

मास्टर एलव्ही हा लंडन, यूकेमधील ११ वर्षांचा ऑटिजमग्रस्त मुलगा आहे, जो २ वर्षांपूर्वी प्रथमच भारतात स्टेम सेल थेरपीसाठी आला. एलव्हीला तो साडेचार वर्षांचा असताना ऑटिजमचे निदान झाले. यूकेमध्ये त्याला सर्वोत्तम उपचारांबरोबरच उपलब्ध पुनर्वसन थेरपीही दिली गेली. परंतु जवळपास ५ वर्षांपर्यंत त्याच्या आईवडिलांना त्याच्यात सुधारणा दिसून आली नाही.

त्याला पुढील लक्षणे होती - सामाजिक परस्परसंवादामध्ये अडथळा, डोळ्यांशी संपर्क टाळणे, असंबद्ध हसणे आणि कोणत्याही कारणाशिवाय रडणे यांसारखे अयोग्य भावनिक प्रतिसाद, बोटे मोडणे, मागेपुढे हलत राहणे यांसारख्या मोटर मॅनरिझ्मस, वस्तूंचा वास घेणे, असाधारण आवाज करणे, मोठ्या आवाजांची भीती वाटणे, अशक्त फाईन मोटर स्कील्स, खराब-नीट निरंतर आणि संज्ञानी कौशल्ये. स्टेम सेल थेरपी केल्यानंतर त्याच्या सततच्या आणि संज्ञानी कौशल्यांमध्ये लक्षणीय सुधारणा दिसून आल्या, जसे डोळ्यांशी उत्तम संपर्क, लक्ष देण्याच्या व्यापकतेत वाढ आणि सामान्य जाणिवेमध्ये वाढ. सार्वजनिक ठिकाणावरील संवेदनशीलता समस्या आणि मोटर मॅनरिझ्म कमी झालेले आहेत. त्याची सामाजिक परस्पर क्रिया आणि संवाद आता अधिक चांगला आहे. दैनंदिन जीवनातील कृतींमध्ये तो आता अधिक स्वावलंबी झालेला आहे. त्याच्या शिकण्याच्या क्षमतेत आणि आकलन क्षमतेत खूप वाढ झालेली आहे, एवढी की आता तो १०० तुकड्यांचे कोडे ५ मिनिटांत सोडवू शकतो!! ज्या मुलाच्या क्रियांमध्ये आणि वर्तनात असमतोलाच्या समस्या होत्या, ते आता व्यावासायिक स्केटरप्रमाणे स्केटिंग करू शकते.

हे सर्व स्टेम सेल थेरपीनंतरच शक्य झालेले आहे. एलव्हीच्या आयुष्यात चांगले बदल झालेले आहेत.

सेरेब्रल पाल्सी

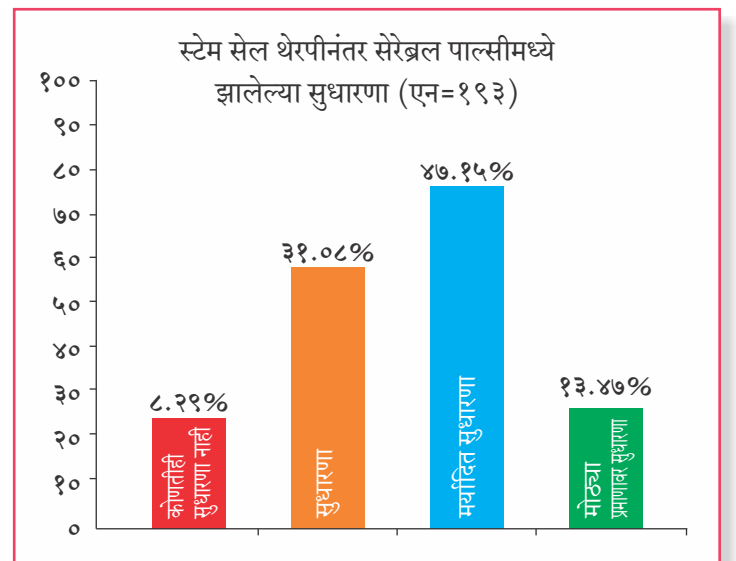
सेरेब्रल पाल्सीविषयी:

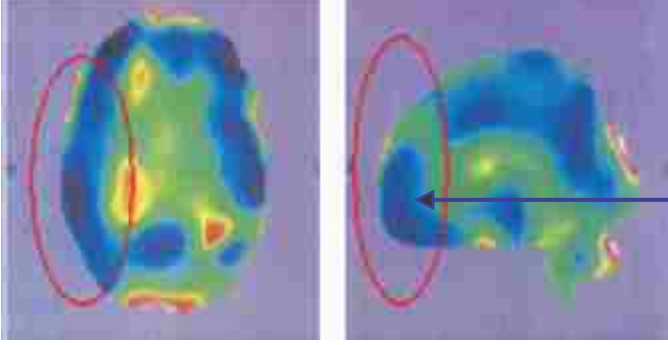
सेरेब्रल पाल्सी हा वाढत न जाणारा मेंदूच्या विकासाशी संबंधित विकार आहे, जो जन्माच्या वेळेसमेंदूच्या आसपास झालेल्या हानीमुळे होतो. ह्याची कारणे पोषक घटक, शारीरिक इजा, हायपोक्सिया/गळ्याभोवती नाळ अडकल्याने प्राणवायूचा अभाव येथपासून ते जन्माच्या वेळी श्वसनातील अडथळा (बर्थ अॅस्फिक्सिया) इत्यादींपर्यंत असू शकतात. ह्याचा परिणाम सौम्य शारीरिक अपंगत्व ते अत्यंत तीव्र अपंगत्व असा असू शकतो व त्यासोबत इतर प्रकारचे मतिमंदत्वही येऊ शकते. काही मुलांना त्याबरोबर चक्रर/आकडी/फेफरे येऊ शकते, ज्यामुळे भविष्यातील निदानामध्ये गुंतागुंत निर्माण होते.

स्टेम सेल थेरपीनंतरच्या सुधारणा:

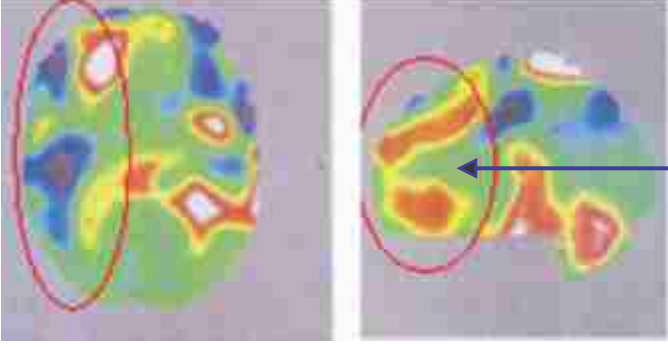
स्टेम सेल थेरपीनंतर ऑरोमोटर किंवा संभाषणामध्ये, संतुलनामध्ये, ट्रंक अॅक्टिव्हिटीमध्ये, हातांच्या क्रियांमध्ये, पायांच्या क्रियांमध्ये, स्नायूंच्या पोतामध्ये आणि सभोवती चालण्यामध्ये सुधारणा दिसून येते. आमच्या अनुभवास असे आलेले आहे की, स्टेम सेल थेरपीनंतर आमच्या ९२.६% रुग्णांमध्ये सुधारणा झालेली आहे. ह्याचा उद्देश मुलांमध्ये महत्त्वाच्या टप्प्यावर विकास घडवून आणणे हा आहे, अशा प्रकारे की, मुलाला स्वावलंबी जीवन जगण्यास मदत व्हावी.

आमच्या रुग्णांमध्ये दिसून आलेले क्रियांमधील हे बदल मेंदूच्या चयापचयात झालेल्या सुधारणांशीही जोडले जाऊ शकतात. हे पीईटी-सीटी स्कॅन (पोझिशन एमिशन टोमोग्राफी-कॉम्प्युटाईड टोमोग्राफी) ह्यांसारख्या रुग्णांच्या मेंदूच्या खास स्कॅन्समध्येही दिसून येते.

स्टेम सेल थेरपीपूर्वी केलेल्या मेंदूच्या पीईटी-सीटी स्कॅनमध्ये, सीपीमध्ये मेंदूच्या ऊतींना पोहोचल्या हानीमुळे मेंदूच्या कमी झालेल्या क्रिया निळ्या भागात दर्शविलेल्या आहेत.

स्टेम सेल थेरपीनंतर ६ महिन्यांनी असे दिसून येते की, निळा भाग कमी झालेला आहे, जो हे दर्शवितो की हानी पोहोचलेल्या ऊती दुरुस्त झालेल्या आहेत, ज्यातून स्टेम सेल थेरपीचे सकारात्मक परिणाम दिसून येतात.

प्रातिनिधिक रुग्ण अहवाल:

मास्टर एसके हा जन्मानंतर झालेल्या गुंतागुंतीमुळे सेरेब्रल पाल्सी आणि स्वमग्रतेची लक्षणे असलेला ८ वर्षांचा मुलगा आहे. त्याचा विकास उशिरा झाला, ज्यात चालण्यातील असमतोल, दृष्टीशी आणि फाईन मोटर ॲक्टिव्हिटीशी संबंधित समस्या यांचा समावेश होता. त्याला फेफरे येण्याबरोबरच शिक्षणातही अडचणी होत्या.

स्टेम सेल थेरपीनंतर मास्टर एसकेने शारीरिक तसेच संज्ञानी पैलूंमध्ये सतत सुधारणा दर्शविलेली आहे. त्याचा तोल, समन्वय आणि हावभाव (स्थिती) ह्यामध्ये सुधारणा झाली आहे. यामुळे त्याच्या चालण्यात आणि जिने चढण्याच्या क्रियेत सुधारणा झालेली आहे. तो शाळेत चांगली कामगिरी करू लागलाय. त्याच्या दृष्टीतही सुधारणा झालेली आहे आणि आता तो पूर्वीपेक्षा अधिक अंतरावरून टीव्ही पाहू शकतो. सामाजिक परस्परसंवाद आणि सभोवतालच्या वातावरणात स्वार्थ्य दाखविणे यांसारख्या त्याच्या स्वमग्रतेच्या वैशिष्ट्यांमध्येही सुधारणा झालेली आहे. त्याचे लाळ गळणेही कमी झालेले आहे आणि बोलणे अधिक स्पष्ट झालेले आहे. महत्वाचे म्हणजे त्याच्या आकडीची/फेफऱ्याची वेळ घटलेली आहे.

म्हणून, मास्टर एसकेला ८ वर्षांत जे प्राप्त करता आले नाही, ते त्याला स्टेम सेल थेरपीनंतर अवघ्या ६ महिन्यांत प्राप्त करता आले.

बौद्धिक अपंगत्व

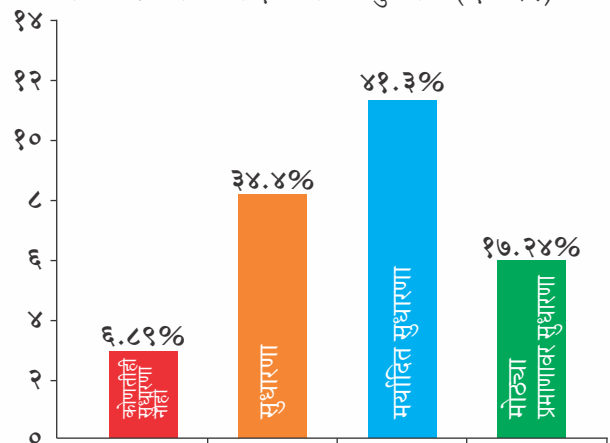
मतिमंदत्वाविषयी/बौद्धिक अपंगत्व

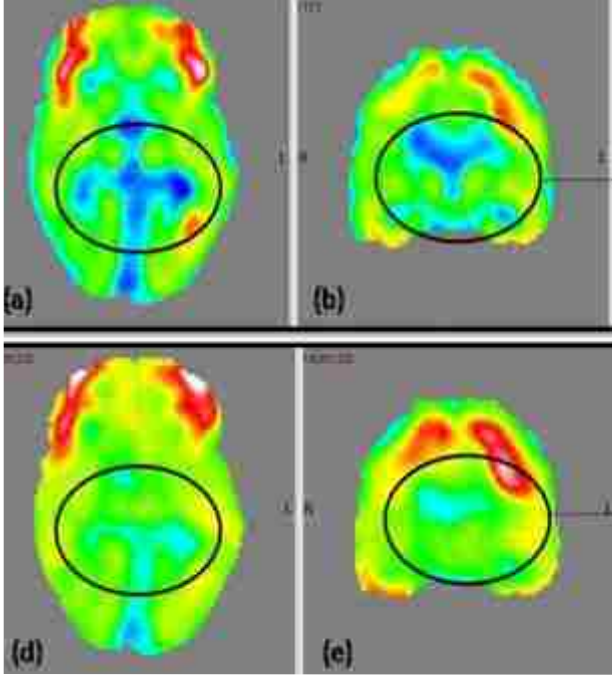
मतिमंदत्व हा एक विकासाशी संबंधित विकार आहे. तो ज्या वयात मुलाचा विकास होतो, त्या वयात (०-१८ वर्षे) तो होतो. मॅटल रिटाईशनला (एमआर) आता इंटेलेक्च्युअल डिसएबिलिटी (आयडी) म्हटले जाते. जागतिक आरोग्य संघटनेच्या (थकज) मतानुसार बौद्धिक मतिमंदत्वाची व्याख्या “मनाची निर्बंधित किंवा अपूर्ण विकासाची अवस्था असलेली स्थिती, जिचे खास वैशिष्ट्ये असे असते की, ज्यामुळे एकूणच बौद्धिक पातळी घडते अशा कौशल्यांमध्ये अडथळा येतो” अशी केली जाते. आयडी असलेल्या व्यक्ती सामान्यतः सामान्य कृती करतात. त्या संवाद, स्वतःची काळजी घेणे, घरातील राहणे, सामाजिक कौशल्ये, सामाजिक वापर, स्वतःचे दिशादर्शन, आरोग्य आणि सुरक्षितता, शिक्षण, फुरसतीचा काळ आणि काम यांसारख्या स्वतःच अनुकूलन करावयाच्या गोष्टींमध्ये त्यांना अडचणी येताना दिसून येतात. प्रचलित आंतरराष्ट्रीय वर्गीकरण पद्धतीनुसार, आयडीचे वर्गीकरण तिच्या तीव्रतेनुसार खालील श्रेण्यांमध्ये करता येते, म्हणजेच सौम्य, मर्यादित, तीव्र आणि अति तीव्र.

स्टेम सेल थेरपीनंतरच्या सुधारणा

स्टेम सेल थेरपीनंतर मतिमंदत्व असलेल्या रुग्णांमध्ये संज्ञान, सामाजिक परस्परसंवाद, संवाद, स्वतःची काळजी घेणे, घरातील राहणे, शिकणे, शाळेतील कामगिरी यांमध्ये सुधारणा दिसून येते म्हणून वयानुसार मानसिक विकास वयानुसार होतो. सुधारलेल्या मानसिक विकासामुळे बुद्ध्यांकाच्या पातळीमध्ये सुधारणा दिसून येते. परिणामस्वरूपी काळजी घेणाऱ्या व्यक्तीला आणि कुटुंबाला येणारा ताण कमी होतो.

स्टेम सेल थेरपीनंतर एमआरमध्ये सुधारणा (एन=२९)

स्टेम सेल थेरपीपूर्वी केलेल्या मेंदूच्या पीईटी सीटी स्कॅनमधून निळा भाग दिसून येतो, जो एमआरमध्ये मेंदूच्या ऊतींना झालेल्या हानीमुळे मेंदूची कमी झालेली क्रिया दर्शवितो.

स्टेम सेल थेरपीनंतर ६ महिन्यांनंतर मेंदूच्या पीईटी सीटी स्कॅनमध्ये असे दिसून येते की, निळा भाग कमी झालेला आहे, ज्यातून हे दिसते की, हानी पोहोचलेल्या ऊती दुरुस्त झालेल्या आहेत, ज्या स्टेम सेल थेरपीचे सकारात्मक परिणाम दर्शवितात.

प्रातिनिधिक रुग्ण अहवाल:

श्रीमती एसके, ही ३४ वर्षांची महिला इंटलेक्च्युअल डिसएबिलिटीची रुग्ण आहे. तिचे विकासाचे सर्व टप्पे सामान्य होते. जेव्हा ती ११ महिन्यांची होती, तेव्हा तिला पहिले फेफरे आले. जेव्हा ती शिशुवर्गात होती, तेव्हा तिच्या पालकांच्या आणि शिक्षकांच्या लक्षात आले की, तिला फार काळपर्यंत अक्षरे किंवा संख्याही आठवत नाहीत. तिचे संज्ञान आणि प्रश्न सोडविणे हे तिच्या वयाशी सुसंगत नव्हते. त्यामुळे त्यांनी तिची संपूर्ण तपासणी करून घेतली. ती आणि तिची जुळी बहीण यांचे वयाच्या ३ऱ्या वर्षी इंटलेक्च्युअल डिसएबिलिटी असल्याचे निदान झाले.

श्रीमती एसके यांना ६ जुलै २०१५ रोजी स्टेम सेल थेरपी देण्यात आली. तेव्हापासून तिला नवी गती मिळाली आणि त्यांचा सर्व दिशांना नव्याने संचार सुरू झाला. स्टेम सेल थेरपीनंतर त्यांच्यामध्ये भरपूर सुधारणा दिसून आल्या. त्यांची बसण्याची सहनशीलता अगदी दुसऱ्या दिवशीच वाढली; त्यापूर्वी त्या जास्तीतजास्त १५ मिनिटे बसू शकत होत्या आणि बहुतेक वेळ अंधरुणावर झोपून राहत असत, पण आता त्या ८ ते ९ तासांपेक्षाही अधिक काळ बसू शकतात. त्यांनी आधारशिवायही बसायला सुरुवात केलेली आहे. त्यांनी हळूहळू चालायला सुरुवात केली आणि दररोज त्यांच्या चालण्यात वाढ होत आहे. त्यांची चालण्याची स्थिती बदललेली आहे. त्यांचे बोलणे अजूनही त्यांच्या मनःस्थितीवर अवलंबून असते, पण ते आता अधिक स्पष्ट आहे. पूर्वीच्या त्यांच्या मर्यादित शब्दप्रयोगाच्या तुलनेत आता त्या पूर्ण वाक्य बोलू शकतात. त्यांची एकाग्रता वाढलेली आहे आणि त्यांना आता कोणतेही भास होत नाहीत. त्यांची चित्र ओळखण्याची आणि रंगातील फरक ओळखण्याची क्षमता परत प्राप्त झालेली आहे. “स्टेम सेल थेरपीनंतर त्यांनी नेहमीच्या घरगुती कामांमध्ये स्वारस्य दाखविण्यास सुरुवात केलेली आहे. त्या त्यांच्या दैनंदिन कामांमध्ये काहीशी स्वावलंबी बनलेल्या आहेत. त्यांचा सामाजिक सहभाग वाढलेला आहे आणि परस्परसंवाद अजूनही सातत्याने वाढतोय.

म्हणून स्टेम सेल थेरपी इंटलेक्च्युअल डिसएबिलिटी असलेल्या मुलांच्या जीवनाचा दर्जा आणि क्रियाशीलता सुधारण्याची आशा पुरविते.

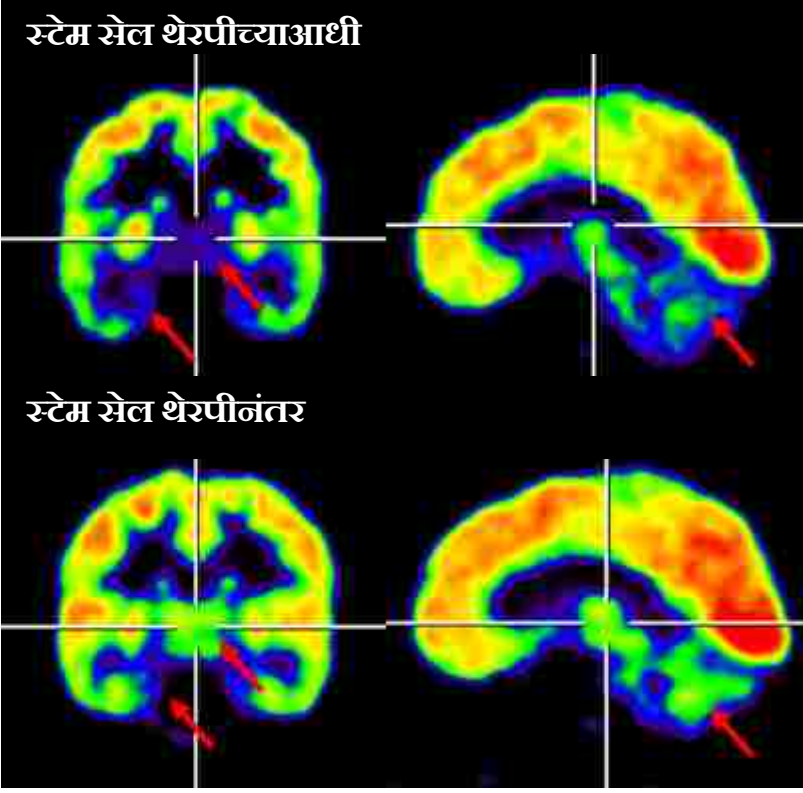
डाऊन सिंड्रोम

डाऊन सिंड्रोमविषयी

ही एक आनुवंशिक स्थिती असते, जिला 'ट्रायसोमी २१' असेही म्हणतात, कारण ती अतिरिक्त गुणसूत्र २१च्या अस्तित्वामुळे निर्माण होते. यामुळे शारीरिक वाढ उशिरा होते, चेहरा विद्रूप दिसतो आणि संज्ञानी आणि बौद्धिक क्रियांवर परिणाम होतो. डाऊन्स सिंड्रोम ओळखण्यासाठी जन्मपूर्वी चाळणी परीक्षा उपयुक्त ठरू शकते. ऑक्युपेशनल थेरपी, फिजिओथेरेपी, इत्यादींसारख्या पारंपरिक उपचारपद्धतीही उपयुक्त ठरू शकतात, पण स्टेम सेल थेरपीमुळे बौद्धिक क्रियांमध्ये सुधारणा होण्यास मदत होते.

स्टेम सेल थेरपीनंतरच्या सुधारणा

स्टेम सेल थेरपीनंतर डाऊन्स सिंड्रोम असलेल्या रुग्णांमध्ये सुधारणा दिसून येतात, त्यांच्या बसतानाच्या स्थितीमध्ये, त्यांच्या संज्ञानामध्ये, समजण्याच्या क्षमतेमध्ये, आज्ञा पालनामध्ये, संभाषण, भाषा आणि संवादात आणि दैनंदिन क्रियांमध्ये सुधारणा दिसून येते. स्टेम सेल थेरपी दिल्यानंतर ह्या सर्व सुधारणा अत्यंत वेगाने झालेल्या दिसून येतात.

प्रतिनिधी ब्रेन एफडीजी-पीईटी डॉन्स सिंड्रोम असलेल्या रुग्णाच्या प्रतिमांच्या आणि बासरी प्रतिमा. सेल्युलर थेरपी करण्यापूर्वी हायपरॅथॅबोलिझम द्विपक्षीय थैलेमस, मेडियल टेम्परेयल कॉर्टेक्स आणि सेरेबेलम मध्ये नोंद आहे. सेल्युलर थेरपीनंतर एक वर्षानंतर, द्विपक्षीय थैलेमस, मेडियल लॉकिक कॉर्टेक्स आणि सेरेब्रोममध्ये सुधारित ब्रेन क्रियाकलाप प्रसिद्ध आहे.

प्रातिनिधिक रुग्ण अहवाल:

मास्टर बीएम हा १३ वर्षांचा मुलगा डाऊन्स सिंड्रोमने बाधित होता; तो बोलण्यातील अडचण, कमी समजणे आणि बारीकसारीक कामे करण्यातील वेंधळेपणा अशा प्रकारच्या तक्रारींसहित आला.

त्याचा उशिरा समज (डिलेड मोटर) आणि संभाषणाविषयीच्या अडचणींचा पूर्वेतिहास होता. जेव्हा त्याला बालरोगतज्ज्ञांकडे नेले, तेव्हा मूल्यमापन आणि तपासण्यांतून त्याचे डाऊन्स सिंड्रोमचे आणि मर्यादित मतिमंदत्वाचे निदान करण्यात आले. वयाच्या ६व्या वर्षापासून तो विशेष मुलांच्या शाळेत आहे.

त्याला जनरलाईझ्ड हायपोटोनिया, बोलण्यातील अडचण आणि वयापेक्षा कमी समज होती. त्याचे वर्तनही गोंधळलेले असायचे आणि दैनंदिन कामे करण्यासाठी त्याला खूप वेळ लागायचा.

स्टेम सेल थेरपीनंतर लेगेचच त्याची बसण्याची सहनशीलता सुधारली. तो सोप्या सूचनांचे पालन करू लागला. त्याची अतिचंचलता कमी झाली. तो व्यंगचित्रे काढण्याचा आनंद घेऊ लागला.

६ महिन्यांनंतर पुढील बदल दिसून आले;

तो इतरांना नावाने हाक मारू लागला. त्याचे लक्ष आणि एकाग्रता सुधारले. त्याला शाळेत जे शिकविले जात होते, ते त्याला आठवायला सुरुवात झाली. त्याचे नकल करण्याचे कौशल्य सुधारले. आता तो २ टप्प्यांच्या सूचनांचे पालन करू लागला. त्याची गणिते सोडविण्याची कला सुधारली. तो अधिक सतर्क झाला. त्याने पूर्ण वाक्यात बोलायला सुरुवात केली. त्याचे उच्चार अधिक स्पष्ट झाले. ओळखण्याची आणि विचार करण्याची क्षमता वाढली. त्याने त्याच्या गरजा व्यक्त करायला सुरुवात केली. जिने चढणे आणि उतरणे ह्यांसारख्या त्याच्या शारीरिक क्रिया पूर्वीपेक्षा अधिक चांगल्या होत्या. जेव्हा त्याला २ ते ३ वस्तू लिहून देऊन त्या दुकानातून आणायला सांगितल्या तेव्हा तो त्या आणू लागला. खाऊन झाल्यानंतर तो त्याची थाळी स्वयंपाकघरात घेऊन जाऊ शकला.

म्हणून असे दिसून येते की, स्टेम सेल थेरपीमुळे कामे करण्यातील स्वावलंबन सुधारते आणि अशा प्रकारे डाऊन्स सिंड्रोम असलेल्या मुलांच्या जीवनाचा दर्जा सुधारतो.

मस्क्युलर डिस्ट्रॉफी

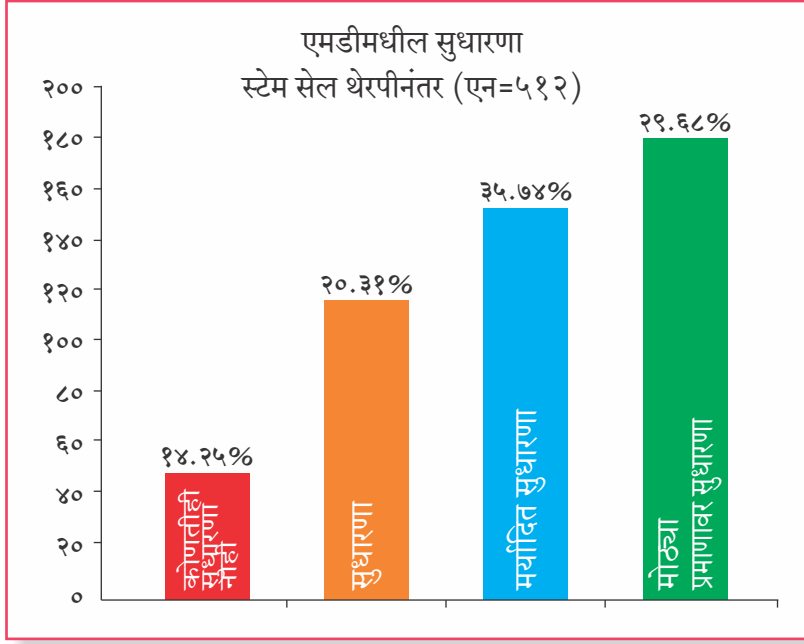
मस्क्युलर डिस्ट्रॉफीविषयी

मस्क्युलर डिस्ट्रॉफी (एमडी) ही एक आनुवंशिक स्थिती असते, ज्यामुळे शरीरातील स्नायू हळूहळू अशक्त होत जातात आणि कालांतराने ते काम करणे थांबवतात. तो चुकीच्या किंवा नसलेल्या जनुकीय माहितीमुळे - जो स्नायू तयार करून त्यांना निरोगी राखण्यास आवश्यक असलेली प्रथिने तयार करण्यास शरीराला प्रतिबंध करतो - होतो. काही काळानंतर एमडी असलेले लोक चालण्याची, सरळ बसण्याची, सहजपणे श्वास घेण्याची आणि त्यांचे हात आणि पाय हलविण्याची क्षमता गमावून बसतात. म्हणून हा हळूहळू ऱ्हास करणारा विकार आहे, जो मृत्यूकडे, कधीकधी वयाच्या २०व्या वर्षी एवढ्या लवकर घेऊन जातो.

एमडीचे वेगवेगळे प्रकार असतात; काही अर्भकावस्थेत सुरू होतात, तर दुसरे प्रकार पौढावस्था सुरू होईपर्यंत दिसून येत नाहीत. सर्वाधिक आढळून येणारे प्रकार आहेत डचेन एमडी, बेकर एमडी, मायोटॉनि डिस्ट्रॉफी, लिंग-गर्डल एमडी आणि फॅसिओकॅम्प्यूलोह्युमरल एमडी.

स्टेमसेल थेरपीनंतरच्या सुधारणा

मस्क्युलर डिस्ट्रॉफी ही बळावत जाणारी स्थिती असल्याने स्टेम सेल थेरपीचा मुख्य उद्देश रोगाची वाढ थांबविणे हा असतो. कोणतेही उपचार केले नाहीत, तर जो रुग्ण चालत असतो, त्याचा तोल जाऊ लागतो आणि त्याच्या दैनंदिन कामांसाठी पूर्णतः परावलंबी होतो. स्टेम सेल थेरपीनंतर असे दिसून आलेले आहे की, स्नायूंची वाढती अशक्तता ८६% रुग्णांमध्ये थांबलेली आहे. स्टेम सेल थेरपीनंतर योग्य फिजिओथेरेपी दिल्यास, ज्या रुग्णांचे चालणे थांबलेले असते, त्यांना आता गेटरच्या साहाय्याने चालणे शक्य होते. सुधारित संतुलन, हातापायांच्या वरच्या भागात, खालच्या भागात शक्ती येते आणि त्यांच्या स्थितीमध्ये सुधारणा झाल्याचे बहुतेक रुग्णांमध्ये दिसून येते. यामुळे त्यांचे स्वावलंबित्व पुन्हा प्राप्त करण्यास आणि दीर्घकाळपर्यंत सक्रिय राहण्यास मदत होते.

प्रातिनिधिक रुग्ण अहवाल:

मस्क्युलर डिस्ट्रॉफीपैकी डचेन मस्क्युलर डिस्ट्रॉफ हा सर्वाधिक जीवघेणा मस्क्युलर डिस्ट्रॉफी असलेला मास्टर ओ के हा १५ वर्षांचा मुलगा आहे. त्याच्यावर ३ वर्षांपूर्वी स्टेम सेल थेरपीने उपचार करण्यात आले, जेव्हा त्याने आधीच चालणे थांबवले होते आणि त्याच्या हातांमध्येही अशक्तपणा आलेला होता. स्टेम सेल थेरपीच्या आणि पुनर्वसनाच्या साहाय्याने मास्टर ओकेची स्थिती स्थिर करण्यात आलेली आहे. त्याच्या मणक्यात दोन बाक आलेले आहेत, जे स्नायूंच्या अशक्तपणामुळे आलेले होते, ते सरळ झालेले आहेत. त्याच्या हातांमध्ये आता अधिक शक्ती आलेली आहे, एवढी की तो आता स्वतःच लिहू शकतो. आता तो आधार घेऊन उभा राहू शकतो, जे त्याला आधी त्याच्या अशक्तपणामुळे आणि सदोष/आखडलेल्या पायांमुळे शक्य नव्हते. हळूहळू आणि एका निश्चित गतीने त्याला शक्ती प्राप्त होत आहे आणि तो एका सकारात्मक परिणामाच्या दिशेने वाटचाल करीत आहे. अशा प्रकारच्या स्थितीत ही मोठीच उपलब्धी आहे, जी अन्यथा उलट्या दिशेने चालूच राहते.

म्हणून ज्या मुलांना आणि प्रौढांना मस्क्युलर डिस्ट्रॉफी आहे, त्यांच्यासाठी जीवनाचा दर्जा आणि क्रियाशीलता सुधारण्यासाठी स्टेम सेल थेरपी ही मोठीच आहे.

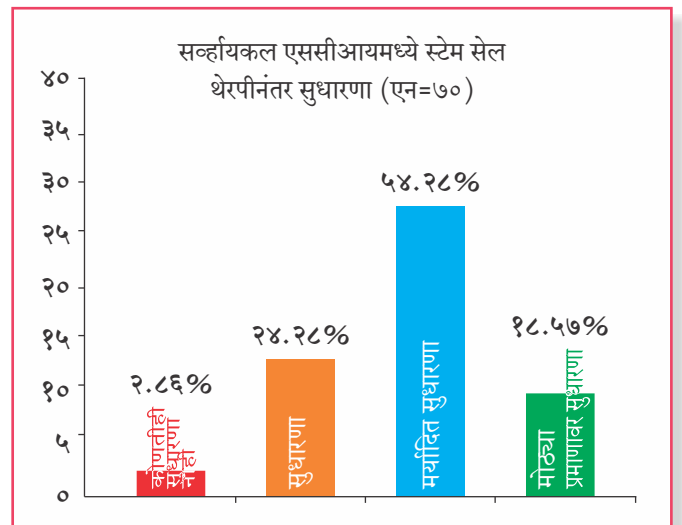
स्पायनल कॉर्ड इंजुरी

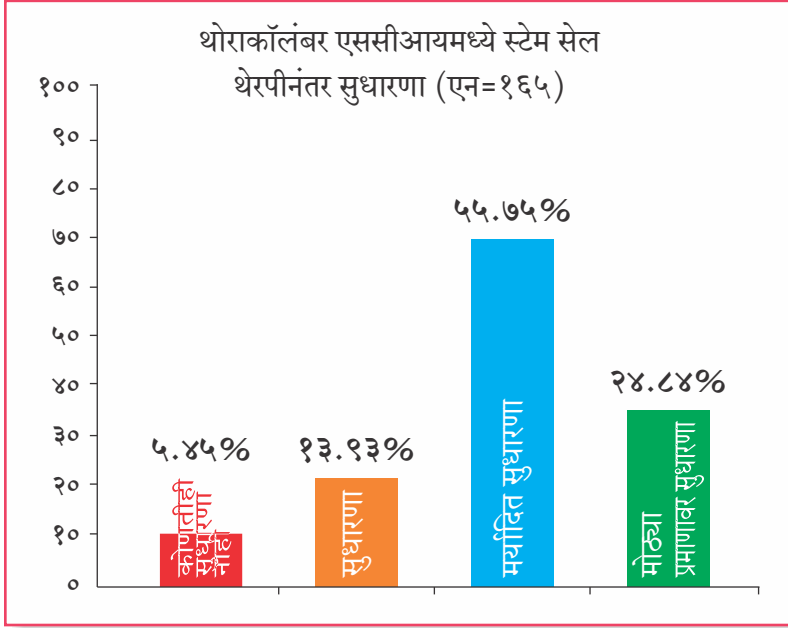
स्पायनल कॉर्ड इंजुरीविषयी

अपघातामुळे (जसे रस्त्यावरील अपघात, उंचीवरून खाली पडणे, इ.) स्पायनल कॉर्ड इंजुरी होऊ शकते किंवा ती अपघाताशिवायही (जसे कण्याला झालेले अर्बुद किंवा संसर्ग) होऊ शकते. इजेच्या पातळीनुसार ती व्यक्ती त्या पातळीपर्यंत (जसे मज्जातंतूंना इजा झाल्यास मानेपासून खाली, छातीला किंवा पाठीला इजा झाल्यास छातीपासून/कमरेपासून खाली) अपंग करते व त्यासोबत मूत्राशय आणि आतड्यांवरील नियंत्रण सुटणे. ही हानी संपूर्ण किंवा अर्धवट असू शकते. हानी बहुधा कायमस्वरूपी असते, ज्यात अशी व्यक्ती दैनंदिन कामांसाठी परावलंबी बनते. फिजिओथेरेपीसारख्या पारंपरिक पद्धतींचा एका विशिष्ट मर्यादेपर्यंत या क्रिया पुन्हा करण्यास मदत करू शकतात. परंतु स्टेम सेल थेरेपी मात्र या क्रिया करण्याची क्षमता पुन्हा प्राप्त करण्यात खूप मोठी मदत करते.

स्टेम सेल थेरेपीनंतर सुधारणा

स्पायनल कॉर्ड इंजुरी असलेल्या रुग्णांना स्टेम सेल थेरेपीचे उपचार दिल्यानंतर त्यांचा बसतानाचा तोल, उभे राहतानाचा तोल, आधाराशिवाय चालणे, स्नायूंच्या ताठरपणात, संवेदनांच्या, मूत्राशयावरील नियंत्रणात आणि लैंगिक क्रियांमध्ये सुधारणा दिसून आल्या. ह्या सर्व सुधारणांना स्टेम सेल्सने उपचार केल्याने गती मिळालेली आहे, ज्यामुळे बरे होण्यास लागणारा कालावधी कमी झालेला आहे. वेगवेगळ्या प्रकारच्या सुधारणा ९०% पेक्षाही अधिक रुग्णांमध्ये दिसून आलेल्या आहेत.

प्रातिनिधिक रुग्ण अहवाल:

तरुण कॅप्टन एमएस, हा २६ वर्षांचा सैनिक २०१२ साली कमरेच्या काली लुळा झाला.

तेव्हापासून तो पूर्णतः अंथरुणाला खिळलेला होता आणि २ वर्षांमध्ये सर्वोत्तम पुनर्वसन पुरवूनही त्याच्यात काहीही सुधारणा झाली नाही. स्टेम सेल थेरपीपूर्वी त्याला स्वतःहून बसताही येत नव्हते.

त्याच्यावर स्टेम सेल थेरपीने उपचार केल्यानंतर त्याचा एकूणच स्टॅमिना वाढला. ६ महिन्यांपेक्षा कमी कालावधीत तो स्वतःच बसू आणि उभा राहू लागला. त्याच्या कमरेखालच्या शरीरावर तो कपडे घालण्यात स्वावलंबी झाला. तो स्वतःला व्हील चेअरमधून अंथरुणावर स्वतःच नेऊ शकला. अंथरुणातील हालचाली वाढल्या. १ वर्षानंतर तो वॉकरच्या साहाय्याने चालू लागला आणि त्यात प्रगती होऊन तो कुबड्यांवर चालू लागला. यामुळे त्याला कमी आधार लागू लागला. तो आधार घेऊन जिनेही चढू लागला.

त्याला आता पुन्हा एकदा रायफल शूटिंगच्या प्रशिक्षणासाठी भरती करण्यात आलेले आहे. स्टेम सेल थेरपीने आणि पुनर्वसनाने ह्या तरुण सैनिकाला स्वावलंबी बनवून त्याच्या कामावर रुजू होण्यास मदत झालेली आहे.

स्ट्रोक

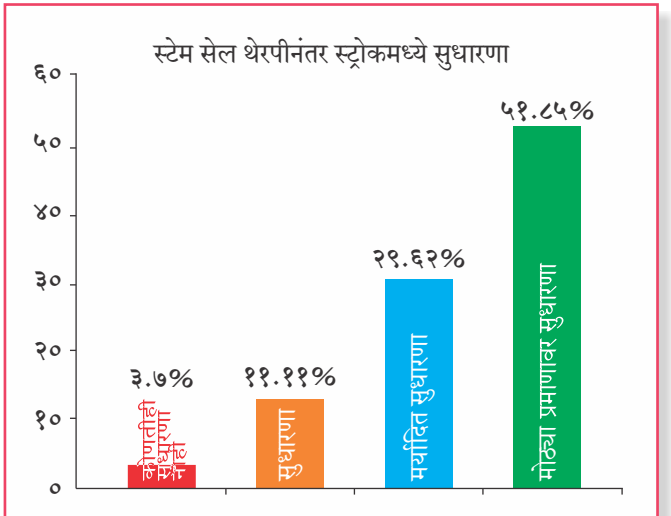
मेंदूच्या स्ट्रोकविषयी

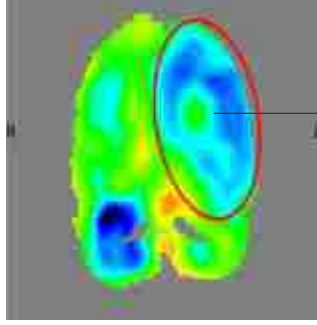
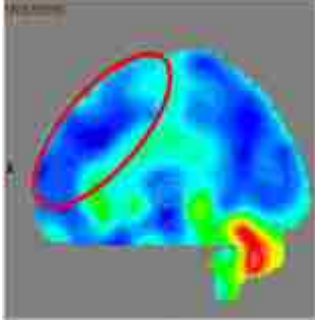
मेंदूचा स्ट्रोक किंवा सेरेब्रोव्हॅस्कुलर अपघात ही मेंदूची सर्वात विनाशकारी स्थिती आहे. स्ट्रोक हे अपंगतेची जगातील प्रमुख कारण आहे. त्यामुळे मेंदूला कायमची हानी पाहोचते, ज्यामुळे हातपाय हलविणे शक्य होत नाही, दृष्टीच्या समस्या, संभाषणाच्या समस्या, संवेदना बदलणे किंवा संज्ञानात अडथळे अशा समस्या निर्माण होतात. स्ट्रोक दोन प्रकारचा असू शकतो, इश्चेमिक आणि हेमो-हॅजिक.

स्टेम सेल थेरपीनंतर स्ट्रोकमध्ये सुधारणा

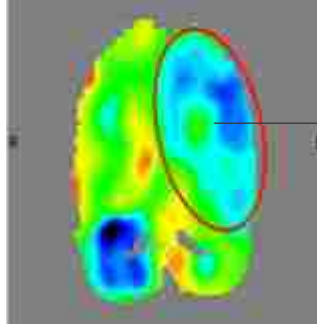
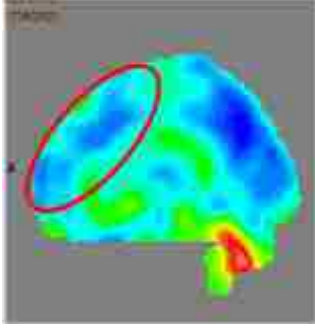
स्टेम सेल थेरपीनंतर असे आढळून आले की, लुळ्या झालेल्या बाजूची ताठरता किंवा घट्टपणा कमी झालेला आहे, ज्यामुळे ऐच्छिक नियंत्रण किंवा हालचाल केली जाऊ शकली. म्हणजेच हात हालविण्यास अक्षम असलेला रुग्ण सहजपणे हात हालवून तो, जेवणे/खाणे, कपडे घालणे, चालण्यासाठी काठी/छडी पकडणे यांसारखी कामे करण्यासाठी वापरात आणू शकतो. पायांमधील ताठरपणाही कमी होतो, ज्यामुळे चालणे सोपे होते. संभाषण स्पष्ट होते आणि संज्ञानाच्या/स्मृतीच्या समस्या असलेले रुग्ण अधिक सतर्क होतात.

न्यूरोजेनमध्ये उपचार करण्यात आलेल्या रुग्णांपैकी ९५% पेक्षाही अधिक रुग्णांमध्ये सुधारणा दिसून आल्या.

स्टेम सेल थेरपीपूर्वी मेंदूच्या पीईटी सीटी स्कॅनमध्ये निळा भाग दिसतो, जो स्ट्रोकमुळे मेंदूच्या ऊर्तींना पोहोचलेली हानी आणि मेंदूची कमी झालेली कार्यक्षमता दर्शवितो.

स्टेम सेल थेरपीनंतर ६-५ महिन्यांनी मेंदूच्या पुढील भागात, मागील भागात आणि डाव्या बाजूच्या मधल्या भागात (बेसल गॅंगालिया) वर्तुळांमध्ये दाखविल्यानुसार चयापचयात सुधारणा झालेली दिसून येते.

प्रातिनिधिक रुग्ण अहवाल:

३८ वर्षांच्या ज्या रुग्णाला ब्रेनस्ट्रोकमुळे २ वर्षापूर्वी डाव्या बाजूला पक्षाघात झाला होता, त्याला न्यूरोजेनमध्ये स्टेम सेल थेरपी देण्यात आली. २ वर्षांच्या कालावधीमध्ये ह्या रुग्णामध्ये लक्षणीय सुधारणा झाली, त्याच्या हाताच्या आणि पायांच्या क्रिया सुधारल्या, एवढ्या की तो आता स्वतःच स्वतःची कपडे घालू शकतो. हळूहळू चालणे सोपे होत आहे. त्याच्या दैनंदिन जीवनात तो स्वावलंबी झालेला आहे आणि तो कामावर रुजू झालेला आहे. महत्त्वाची उपलब्धी म्हणजे तो बाईक/दुचाकी वाहन स्वतःच चालवू शकतो!!

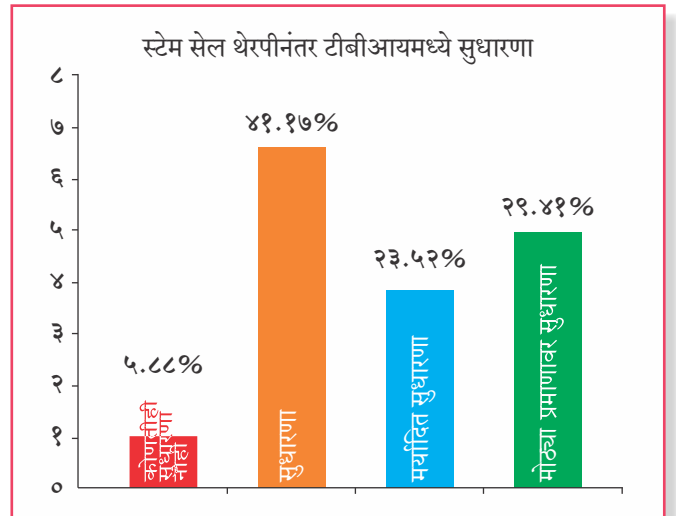
हेड इंजुरी

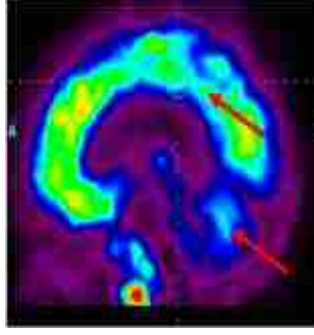
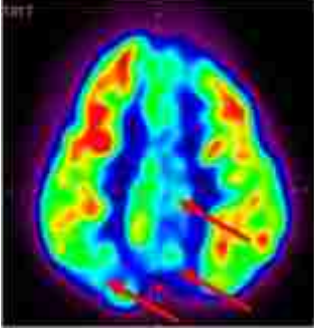
हेड इंजुरी / डोक्याला झालेल्या इजेविषयी

अपघातामुळे मेंदूला/ डोक्याला झालेल्या इजेमुळे मेंदूला पोहोचलेली हानी अत्यंत विनाशकारी असू शकते, ज्यामुळे शारीरिक अपंगत्व, कार्यक्षमता नष्ट होणे, स्मृतिभ्रंश, संज्ञान क्रिया आणि समज नष्ट होणे असे दुष्परिणाम होतात. ह्यामुळे नेहमी कायमस्वरूपी अपंगत्व येते आणि ती व्यक्ती सर्व कामांसाठी पूर्णतः तिची काळजी घेणाऱ्या व्यक्तीवर अवलंबून राहते.

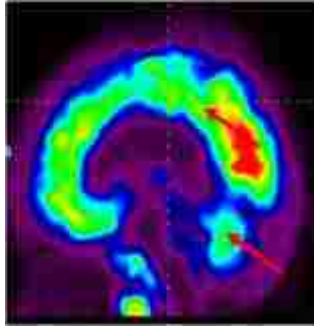
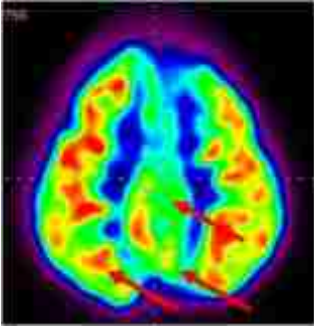
स्टेम सेल थेरपीनंतर सुधारणा

हेड इंजुरी / डोक्याला झालेल्या, विशेषतः तरुण रुग्णांच्या बाबतीत स्टेम सेल थेरपीमुळे आक्रमकपणात सुधारणा होण्यास, समजण्याची क्षमता आणि संज्ञान यांमध्ये सुधारणा होण्यास मदत झालेली आहे, जे पारंपरिक पुनर्वसनात शक्य होत नाही. सक्रिय पुनर्वसनाबरोबरच मेंदूच्या क्रियांमध्ये झालेल्या सुधारणांमुळे मेंदूला पोहोचलेल्या हानीनंतर आलेली हातापायांची ताठरता/घट्टपणा कमी होण्यास मदत होते. एकूणच, तोल सांभाळणे, संभाषणातील समन्वय, परस्परसंवाद यातही सुधारणा होते. डोक्याला झालेल्या इजेमुळे मेंदूत बिघाड झालेल्या रुग्णांपैकी ८५% रुग्णांमध्ये सुधारणा दिसून येते.

स्टेम सेल थेरपीपूर्वी पीईटी/सीटी स्कॅनमध्ये मेंदूच्या डाव्या बाजूच्या पोस्टरिअर सिंग्युलेट कॉर्टेक्स, डावे प्रिक्वूनिअस, डाव्या बाजूच्या सुपेरिअर पेरिएटल कॉर्टेक्स आणि सेरेबेलम यांमध्ये कमी झालेला चयापचय दिसून येतो.

स्टेम सेल थेरपीनंतर ६ महिन्यांनी पीईटी/सीटी स्कॅनमध्ये मेंदूच्या डाव्या बाजूच्या पोस्टरिअर सिंग्युलेट कॉर्टेक्स, डावे प्रिक्वूनिअस, डाव्या बाजूच्या सुपेरिअर पेरिएटल कॉर्टेक्स आणि सेरेबेलम यांमध्ये कमी झालेला चयापचय दिसून येतो.

प्रातिनिधिक रुग्ण अहवाल:

श्री. एनवाय हे एका नामवंत लिफ्टच्या कंपनीत काम करणारे ३४ वर्षांचे व्यावसायिक अपघातग्रस्त झाले आणि त्यांच्या डोक्याला तीव्र इजा झाली. यामुळे ते दीर्घ काळापर्यंत कोमात गेले आणि शेवटी ते शुद्धीत आले, त्यांची डावी बाजू लुळी पडली होती. त्यांची स्मृतीही गेली होती आणि मोठी कामे करण्याची क्षमताही नष्ट झाली होती आणि ते कुटुंबातील एकमेव कामावते सदस्य होते. डोक्याला झालेल्या ह्या इजेमुळे ते कामावर रुजू होण्यास अक्षम होते. पुनर्वसनासहित दिलेल्या स्टेम सेल थेरपीमुळे त्यांना त्यांच्या उजव्या हाताची आणि पायाची काम करण्याची क्षमता तर परत मिळालीच पण त्यांचे संभाषण, संज्ञान, निर्णय घेण्याची क्षमता आणि आत्मविश्वास यांमध्येही सुधारणा झाली. आता ते कामावर हजर झालेले आहेत आणि कमाई करून त्यांच्या कुटुंबाला मदत करीत आहेत, कामावर जाण्यासाठी एकटे प्रवास करतात आणि सामान्य कौटुंबिक जीवन जगत आहेत.

मोटर न्यूरॉन डिसिज

एमएनडीविषयी

मोटर न्यूरॉन डिसिज (एमएनडी) हा एक मेंदूचा विकार आहे, जो निवडक पद्धतीने बोलणे, चालणे, गिळणे आणि शरीराच्या सर्वसामान्य हालचाली यांच्यावर नियंत्रण ठेवणाऱ्या मोटर न्यूरॉन्सवर परिणाम करतो. त्यांचे स्वरूप न्युरोडिजनरेटिव्ह असते आणि त्यांच्यामुळे अपंगता वाढत जाऊन शेवटी मृत्यू ओढवतो.

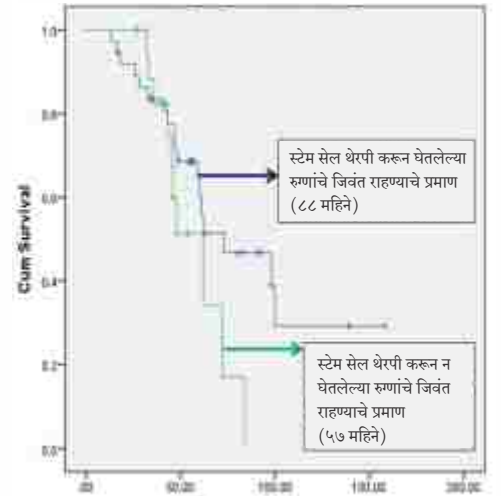
स्टेम सेल थेरपीनंतर सुधारणा

इंट्राथेकल ऑटोलॉग्स स्टेस सेल ट्रान्सप्लांटेशनने उपचार केलेल्या मोटर न्यूरॉन डिसिज असलेल्या रुग्णांच्या जिवंत राहण्याच्या कालावधीचे आम्ही मूल्यमापन केले. आम्ही कप्लान-मिअर सर्व्हायल अॅनालिसिसच्या माध्यमातून संशोधन केले. त्यातून असे दिसून आले की, इंट्राथेकल ऑटोलॉग्स स्टेस सेल ट्रान्सप्लांटेशनने उपचार केलेल्या रुग्णांमध्ये जिवंत राहण्याची शक्यता, ज्यांच्यावर स्टेम सेल थेरपीने उपचार केले नाहीत, त्यांच्या तुलनेत अधिक होती.

► ज्या लक्षणांमध्ये सुधारणा होते, ती आहेत:

- श्वास कोंडणे कमी होणे
- गिळण्यामध्ये सुधारणा
- लाळ गळणे कमी होणे
- श्वसोच्छ्वासाच्या क्षमतेत सुधारणा
- मानेवर अधिक चांगले नियंत्रण
- हातापायांच्या अधिक चांगल्या हालचाली
- पावलांच्या क्रियांमध्ये सुधारणा
- चालण्यात सुधारणा
- बारीकसारीक हालचालींमध्ये सुधारणा
- स्थिर आणि हलताना उभे राहण्यातील आणि बसण्यातील समतोल.

स्टेम सेल थेरपी करून घेतल्यानंतर मोटर न्यूरॉन डिसिज असलेल्या रुग्णांच्या जिवंत राहण्याचा कालावधी वाढला.

सुरुवात झाल्यापासून जिवंत राहण्याचे एकूण प्रमाण

सेरेबेलर अँटाक्सिया

सेरेबेलर अँटाक्सियाविषयी

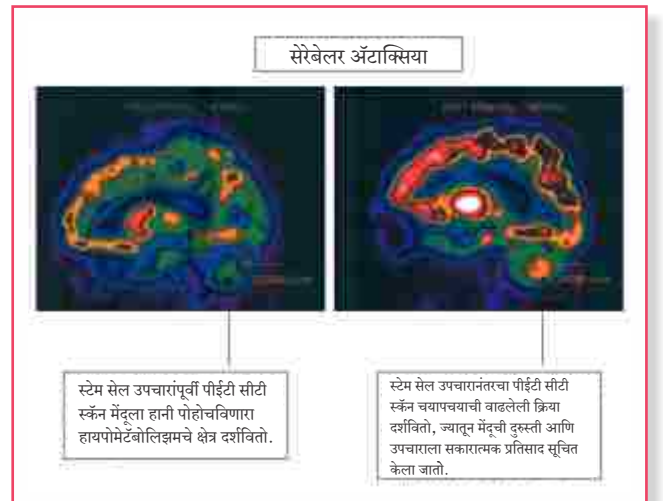
सेरेबेलर अँटाक्सिया हे समन्वय नसल्याचे एक वैद्यकीय लक्षण आहे, जे अनुमस्तिष्काला (सेरेबेलम) आणि त्याच्या अभिवाहीला आणि अपवाहीला इजा झाल्यास होते. सेरेबेलर अँटाक्सियाचे वर्गीकरण आनुवंशिक आणि गैरआनुवंशिक विकार असे केले जाते. सेरेबेलर अँटाक्सियाच्या लक्षणांमध्ये चालण्याच्या/बसण्याच्या स्थितीतील दोष, तोल सांभाळण्याशी संबंधित समस्या, समन्वयाचा अभाव आणि अनैच्छिक हालचाली, फाईन मोटर स्क्रील्स, दृष्टिदोष, वाढलेला थकवा, संज्ञानविषयक आणि मनःस्थितीशी संबंधित समस्या, बोलण्यातील आणि गिळण्यातील अडचणी यांचा समावेश होतो. त्यामुळे स्वतःची काळजी घेणे, संचरण, जागा बदलणे अशा प्रकारची दैनंदिन कामे करण्यात अडचणी येतात.

स्टेम सेल थेरपीनंतर सुधारणा

असे दिसून आलेले आहे की, स्टेम सेल थेरपीनंतर मेंदूच्या क्रियेमध्ये सुधारणा होते. अँजिओजेनेसिसमध्ये वाढ करून आणि व्हॅस्कुलर एंडोथेलियल ग्रोथ फॅक्टर (व्हीईजीएफ) आणि प्रोब्लास्ट ग्रोथ फॅक्टर (एफजीएफ२) सारख्या संदेश देणाऱ्या रेणूंची वाढ करून न्यूओव्हॅस्कुलरायझेशन करून स्टेम सेल्स त्यांचे कार्य करीत असतात. त्या प्रतिकार करण्याची क्रिया कमी करण्याचा लाभही प्राप्त करून देतात, कारण संबंधित रुग्णांच्या शरीरातूनच पेशी काढल्या जाऊ शकतात. स्टेम सेल थेरपी हा पूरक उपचारांचा एक सुरक्षित आणि व्यवहार्य प्रकार आहे, ज्यामुळे विकार थांबवला जातो किंवा त्याची वाढ थांबवली जाते. म्हणून ह्या सतत खालावत जाणाऱ्या स्थितीत स्टेम सेल थेरपी एक इंटरव्हेन्शनल मोडॅलिटी म्हणून एक नवे आश्वासन देते.

► ज्या लक्षणांमध्ये सुधारणा होते, ती आहेत:

- संभाषण वाढते
- बसण्यातील तोल सुधारतो
- उभे राहण्यातील तोल सुधारतो
- चालणे सुधारते
- सेरेबेलर लक्षणांमध्ये सुधारणा होते.

drađrađ dVabO d raaí Z?

~ nVamguHđE nMÁ nArđV rōgE m Hđđ rÁ nAgVv?

dU\$ Nĩ n\$Sg nrE rōrē VđÁ nZb_rÁ nMÁ nHē m OvvArđ pVrÁ nđHđÁ nArđđm {deB_dj Arđ MÁ nHē nOvv

hōVadZxñH\$AgVvHđ

hōVrVzH\$y XđS Arđ ~YrHđS HđOvv om àHđđ rđ dđZSa_rđnà_rđrđđZndđhng hđZrn.

_bnkArHđmOvvđđ

ghñ nđdrgđ nđnrVđrnđSvđđg_ar {XbrOvArđ E rōrēVĩ ñmMđSđ hđS {XbrOvZđgZrōrA {YHđđñ atE rđVgđYrñ Gbāy Arđ

drāgrāf dVābo Ordraēāi Z?

ēnōnVābō \$n Xn [dUm Arnb H\$?

rōgb Vārr_Ü @aarV H\$M \$r Nā; rōbnVā Arfb Vāem
à_rdrīgāy VAgVoAmÀ nHdÉ riré %mJ ōrōgb VārrÀ m
~mV H\$É rirā Hā Xyēng Prā rV XgZ ArnbZ rir. Hā Nō
Xn [dUm Ogō-4 Xdg {Q\$Jr Stāp (rmmZb h\$E \$ Or
grāV: rōV: MZ } ūM' ōp rZ/nr Xp UōCbQ-m-rō āo
AōnāZÀ nōgb EōēZÀ nōhgrā à_rdrīnāv d\$im
dZnrōSē H\$ōnō dVnZ é %rā' m Xrb AgVZrV H\$ō
Ordē H\$ō

_bnōnVābō \$n Xn Prōbn Arnbō \$ É rgrā
{H\$ H\$ n bnb?

OnVOnV gVānōnVāōS Agvāō-6 {h' rō XgZ ` ōM nāV
AZē %rōJ ōi jī yVānōnVōrZ SaAZē {hZōf} MōyānVō
~nōē %rōJ ō rō nōj UrōJ ō \$m Vā \$n āUōVē %rā' nōj Kar
grē mōUMgVānō XgZ ` ōM

_rōaChVā H\$Z; mVābōVā_rPpVr
AOZ Trōi b H\$?

Zrnr. rōgb Vārr_ wAmÀ nHdÉ riré %mJ ō Xyēng Prōbn
AmÀ nHdÉ mArnbZ rir. nāVōj mRūō hōhVā Arnbō \$ Xyō
{dēi >āō, OXmE_EZS-ZgJ PāÉ nōmV ōVrō ōrōgb VārrZ Sār
Mōyānē H\$ō Yvō Cf ā \$m ōX rā m JyōSā nō \$m H\$Vā m
g_ñ nAJ nōVū H\$ Agbō nē %rā' m Vr Trōi É rVēŠ VnAgVo

drægrak(d)lVaboo Ordraræi Z?

H\$mi røg ArnaivArdi` H\$VAgVø\$ñ

AmÀ rH\$de 6 ArnaVÁk /nr6U ArnaVÁk Arnd, Oæðrtom é VærtorArñU Ý græOZæZÀ nà(H\$ græArnaivV rOZm V raiH\$Ê røg_XVH\$Vrb.

ñOgëgVørnu E\$VH\$Ovø\$E\$ñpm
A{H\$ðbnH\$Ovø

Xgè nòbrVørH\$Ê rH\$ZUøñrè nVørZSavIàU Vr/
gVvauVmrñZ KòbnOvvoOæ VæmU ð\$ñ àrègñZrè H\$gVvauV
{XgZ Aror, VagSvU\$ ArñU nZogZ MlySè rH\$
nZæbræZ H\$OvVArñU Xgè nòbÀ nòVvH\$e \Sag H\$or
OrðeH\$onrè nVørZSa3-6_rñ rø nXaã rZørvH\$e \Sag
H\$HrH\$orOrðeH\$vo

È rH\$br XgæñVørKòbOrðeH\$VH\$ñ

éVæ ArñVDrArñVøAgb, È rH\$ArñnZæbræZ H\$S
-è rH\$Urn\$ mmmVArñVøAgbbOrVArñV H\$VH\$V
Zrnr. nàVvæÈ H\$è VæZgræRæðbOvVApñ[Z, SørnSòb,
dræSaz, ÈÈ nXgræ ræ\$ñV H\$UrnàArñVøV\$È rH\$U aO
^røyeH\$VArñVørKòAgbè nArñVøV rH\$ì nArñtom
_rñVUm

(सेरेबेलर अँटाक्सिया असलेला अमेरिकन रुग्ण)
विशेष ऑलिम्पिक्समध्ये कांस्य पदक पटकावले

डचेन मस्क्युलर डिस्ट्रॉफी असलेल्या रुग्णाला
अध्यक्ष ओबामा यांच्या भेटीचे आमंत्रण मिळाले

Hollywood calling Indian-origin
model confined to wheelchair

ट्रान्सव्हर्स मायेलायटिसची रुग्ण मिस व्हीलचेअर इंडिया,
२०१४ मध्ये प्रथम उपविजेती

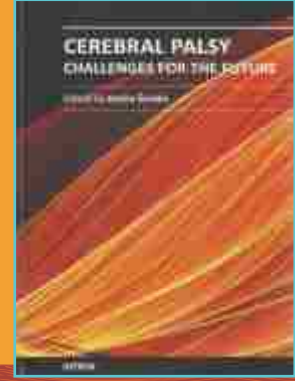
पाठीच्या कण्याची इजा असलेल्या
रुग्णाने व्हीलचेअर मॅरॅथॉन जिंकली

पाठीच्या कण्याची इजा असलेल्या रुग्णाने पिस्तूल शूटिंगमधील
राष्ट्रीय खेळात कांस्य पदक पटकावले आणि भारताच्या
राष्ट्रपतींच्या हस्ते शौर्यचक्र पुरस्कार प्राप्त केला.

“स्टेम सेल थेरपी फॉर सेरेब्रल पाल्सी” ह्या प्रकरणावर न्यूरोजेनेने लिहिलेले आंतरराष्ट्रीय पुस्तक - “सेरेब्रल पाल्सी चॅलेंजेस फॉर द फ्यूचर” मध्ये प्रकाशित (प्रकाशक-इंटेक)

सेरेब्रल पाल्सी चॅलेंजेस
फॉर द फ्यूचर

Chapter 7

Stem Cell Therapy for Cerebral Palsy – A Novel Option

Alok Sharma, Hemangi Sane,
Nandini Gokulchandran, Prerna Badhe,
Pooja Kulkarni and Amruta Paranjape

Additional information is available at the end of the chapter
<http://dx.doi.org/10.5772/57152>

1. Introduction

Discovery of stem cells by James Till and Ernest McCulloch in 1961, stands as one of the most remarkable medical-research achievements of the 20th century. This discovery provided a foundation for further breakthroughs in the field of stem cells. Sir Martin J. Evans along with Matti H. Capocchi, and Oliver Smithies were jointly awarded a Nobel Prize in 2007 for their contribution in introducing specific gene modifications in mice by the use of embryonic stem cells. Later in 2012, John B. Gurdon and Shinya Yamanaka were also jointly awarded a Nobel Prize for discovering that mature cells can be reprogrammed to become pluripotent cells. [1]

Ramon y Cajal in 1926 stated “Once the development was ended, the fronts of growth and regeneration of the axons and dendrites dried up irrevocably. In the adult centers, the nerve paths are something fixed, ended, and immutable. Everything may die, nothing may be regenerated. It is for the science of the future to change, if possible, this harsh decree.” [2]. It was a long-standing belief that cells of the central nervous system once damaged cannot be regenerated. The medical science of stem cells has finally made restoration of CNS possible which has changed the old concept of medicine. Not too long ago, this therapy was hampering by various controversies, ethical and moral issues. But, tremendous progress of research in this field has finally led to its translation from laboratory to innovative cellular therapies.

A variety of cells including embryonic stem cells, adult stem cells, umbilical cord blood cells and induced pluripotent stem cells have been explored as a therapeutic alternative for treating a broad spectrum of neurologic disorders including stroke, Alzheimer’s, Parkinson’s, spinal cord injury, cerebral palsy, etc. amongst others. It is essential to select suitable cells depending on the nature and status of neurological dysfunctions to achieve optimal therapeutic efficacy. Along with the selection of cells, the route of administration also plays an important role to

INTECH Open Access Publisher

© 2014 The Author(s). Licensee Intech. This chapter is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), which permits unrestricted use, distribution and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

न्यूरोजेन ब्रेन अँड स्पाईन इन्स्टिट्यूट - स्टेम एशिया हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर,
भूखंड क्र. १९, सेक्टर ४०, सीवूड्स ग्रँड सेंट्रल स्टेशनच्या (प.) पुढे, पाम बीच रोडलगत, नवी मुंबई - ४०० ७०६, भारत.
मो.: ९१-९९२०२००४०० संकेतस्थळ: www.neurogenbsi.com

स्वमग्रतेतील स्टेम सेल थेरपीवरील जगातील १ला प्रकाशित चिकित्सकीय पेपर

अ) स्वमग्रता :

१. अलोक शर्मा, नंदिनी गोकुलचंद्रन, हेमांगी साने, अंजना नागराजन, अमृता परांजपे, पूजा कुलकर्णी, अक्षता शेड्टी, प्रिती मिश्रा, मृदुला काळी, हेमा बिजु, प्रेरणा बधे. स्वमग्रतेसाठी ऑटोलोगस बोन मॅरो मोनोन्युक्लिअर सेल थेरपी - सांकल्पनिक अभ्यासाचा एक खुल्या लेबलचा पुरावा. स्टेम सेल इंटरनॅशनल. २०१३ (२०१३), आर्टिकल आयडी ६२३८७५, १३ पाने.
२. अलोक शर्मा, नंदिनी गोकुलचंद्रन, प्रेरणा बधे, पूजा कुलकर्णी, प्रिती मिश्रा, अक्षता शेड्टी हेमांगी साने. पेट सीटी स्कॅनमधून उघड झाल्यानुसार, ऑटोलोगस बोन मॅरो प्राप्त मोनोन्युक्लिअर सेल्स प्रतिरोपित केलेल्या रुग्णामध्ये स्वमग्रतेचे सुधारित प्रकरण. जे स्टेम सेल रेस. थेर. २०१३, ३:२.
३. अलोक शर्मा, नंदिनी गोकुलचंद्रन, अक्षता शेड्टी, हेमांगी साने, पूजा कुलकर्णी, आणि प्रेरणा बधे. ऑटोलोगस बोन मॅरो मोनोन्युक्लिअर सेल्सचा अभिनवपणे शोध घेता येऊ शकतो. स्वमग्रतेसाठी संभाव्य उपचारार्थ पर्याय. जे क्लिन केस रीपोर्ट २०१३, ३:७
४. अलोक शर्मा, नंदिनी गोकुलचंद्रन, हेमांगी साने, पूजा कुलकर्णी, नॅन्सी थॉमस, अमृता परांजपे, प्रेरणा बधे. प्रौढामधील स्वमग्रतेबाबत इंद्राथेकल ऑटोलोगस बोन मॅरो मोनोन्युक्लिअर सेल ट्रान्सप्लांटेशन. ऑटिझम ओपन अॅक्सेस. २०१३, ३:२
५. अलोक शर्मा, नंदिनी गोकुलचंद्रन, हेमांगी साने, प्रज्ञा भोवड, हेमा बिजु, अक्षता शेड्टी, मृदुला काळी आणि प्रेरणा बधे. मेंदूच्या पॉझिट्रॉन एमिशन टोमोग्राफी कंप्युटराइज्ड टोमोग्राफी स्कॅन वर दिसून येणारे पेशी उपचार परिणाम स्वमग्रतेचे नवे परिमाण म्हणून कार्य करते : एक प्रकरण अहवाल (२०१४), जर्नल ऑफ पेडिअट्रिक न्युरोलॉजी, १२:३.
६. शर्मा अ, गोकुलचंद्रन नं, कुलकर्णी पू, साने हे, बधे प्रे. न्युरोसायकायट्रिक (चेता मनश्चिकित्सक) विकारास अभिनव पेशी उपचाराद्वारे लढा - स्वमग्रतेतील एक प्रकरण अहवाल. जे स्टेम सेल रे. ट्रान्सप्लांट. २०१४;१(१):४.
७. अलोक शर्मा, गुनीत चोप्रा, नंदिनी गोकुलचंद्रन, ममता लोहिया, पूजा कुलकर्णी, रेट सिंड्रोममध्ये ऑटोलोगस बोन प्राप्त मोनोन्युक्लिअर ट्रान्सप्लांटेशन (प्रतिरोपण). एशियन जर्नल ऑफ पेडिअट्रिक प्रॅक्टिस. २०११;१५(१):२२-२४.
८. अलोक शर्मा, नंदिनी गोकुलचंद्रन, हेमांगी साने, अवंतिका पाटील, अक्षता शेड्टी, हेमा बिजु, पूजा कुलकर्णी, प्रेरणा बधे. ऑटोलोगस बोन मॅरो मोनोन्युक्लिअर सेल्स द्वारे स्वमग्रतेत स्थितीसुधार आणि चेतापुनर्स्थापन : एक प्रकरण अहवाल. अमेरिकन जर्नल ऑफ मेडिकल केस रीपोर्ट, २०१५, खंड ३, क्र. १०, ३०४-३०९.
९. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, नंदिनी गोकुलचंद्रन, प्रेरणा बधे, अवंतिका पाटील, पूजा कुलकर्णी, अमृता परांजपे. ऑटोलोगस सेल्युलर थेरपीनंतर पेट-सीटी स्कॅनमधून स्वमग्रतेची तीव्रता घटलेली दिसते : एक प्रकरण अहवाल. ऑटिझम ओपन अॅक्सेस २०१६;६:१६९
१०. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, नंदिनी गोकुलचंद्रन, प्रेरणा बधे, पूजा कुलकर्णी आणि सुहासिनी पै. स्वमग्रता पंक्ति (ऑटिझम स्पेक्ट्रम) विकारामधील स्टेम सेल थेरपी. स्वमग्रतेतील अलिकडील प्रगती. एसएमग्रूप. (इन प्रेस)
११. अलोक शर्मा, नंदिनी गोकुलचंद्रन, हेमांगी साने, पूजा कुलकर्णी, सुहासिनी पै, वैशाली गणवीर, प्रेरणा बधे. स्वमग्रतेच्या एका प्रकरणात सेल्युलर थेरपीनंतर पेट सीटी पुराव्यासह चिकित्सकीय सुधारणा. जर्नल ऑफ स्टेम सेल रीसर्च अँड थेरेप्युटिक्स. एप्रिल २०१७.
१२. अलोक शर्मा, नंदिनी गोकुलचंद्रन, पूजा कुलकर्णी, सरिता कलबुर्गी, श्रुती कामत, रिधमा शर्मा, सॅमसन निविन्स, हेमांगी साने, प्रेरणा बधे. 'पेट सीटी मेंदूच्या स्कॅनमधून नोंदवल्यानुसार पेशी उपचारानंतर स्वमग्रता पंक्ति विकाराच्या एका प्रकरणात सुधारणा' एसआयएससी. मे २०१७
१३. बेसलाईन पेट ऑटिझम - सॅम - वर्ल्ड जर्नल ऑफ न्युक्लिअर मेडिसिन
१४. आलोक शर्मा, नंदिनी गोकुलचंद्रन, हेमांगी साने, पूजा कुलकर्णी, सरिता कालबर्ग, रिधमा शर्मा, प्रेरणा बधे, सॅमसन निविन्स. ऑटोलॉगस अस्थीच्या प्रभावांचा अभ्यास करण्यासाठी मॉनिटरिंग उपकरण म्हणून पीईटी सीटी स्कॅन ब्रेन ऑटिझम स्पेक्ट्रम डिसऑर्डरमध्ये मरो मॉनोन्युक्लिअर सेल प्रत्यारोपण. आंतरराष्ट्रीय प्रगत संशोधन आंतरराष्ट्रीय जर्नल. सप्टें २०१७ (प्रेस मध्ये)
१५. आलोक शर्मा, नंदिनी गोकुलचंद्रन, हेमांगी साने, पूजा कुलकर्णी, सरिता कालबर्ग, रिधमा शर्मा, प्रेरणा बधे, सॅमसन निविन्स. ऑटोलॉगस अस्थीच्या प्रभावांचा अभ्यास करण्यासाठी मॉनिटरिंग उपकरण म्हणून पीईटी सीटी स्कॅन ब्रेन ऑटिझम स्पेक्ट्रम डिसऑर्डरमध्ये मरो मॉनोन्युक्लिअर सेल प्रत्यारोपण. IJCAR 2017

ब) प्रमस्तिष्क वात :

१६. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, नंदिनी गोकुलचंद्रन, पूजा कुलकर्णी, सुशांत गांधी, ज्योती सुंदरम, अमृता परांजपे, अक्षता शेड्टी, खुशबू भागवनानी, हेमा बिजु आणि प्रेरणा बधे. "प्रमस्तिष्क वाताच्या रुग्णांसाठी ऑटोलोगस बोन मॅरो मोनोन्युक्लिअर सेल्सचा चिकित्सकीय अभ्यास : एक नवी आघाडी" स्टेम सेल्स इंटरनॅशनल, खंड २०१५, आर्टिकल आयडी ९०५८७४, ११ पाने.
१७. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, अमृता परांजपे, नंदिनी गोकुलचंद्रन, पूजा कुलकर्णी आणि आनंद नागराजन, प्रेरणा बधे. पॉसिट्रॉन एमिशन टॉमोग्राफी - प्रमस्तिष्क वातात आणि बौद्धिक मंदत्वात सेल्युलर थेरपीनंतर देखरेखीचे साधन म्हणून कॉम्प्युटर टॉमोग्राफी स्कॅनचा वापर - एक प्रकरण अहवाल. केस रीपोर्ट्स इन न्युरोलॉजिकल मेडिसिन. व्हॉल्युम २०१३, आर्टिकल आयडी १४१९८३, ६ पाने.
१८. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, नंदिनी गोकुलचंद्रन, प्रेरणा बधे, पूजा कुलकर्णी, आणि अमृता परांजपे. प्रमस्तिष्क वातासाठी स्टेम सेल थेरपी - एक अभिनव पर्याय. प्रमस्तिष्क वात. चॅलेंजेस फॉर द फ्युचर. २०१४: २१७-२४२.

१९. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, पूजा कुलकर्णी, मायोला डी'सा, नंदिनी गोकुलचंद्रन, प्रेरणा बधे. प्रमस्तिष्क वाताच्या प्रकरणात बोन मॅरो मोनोन्युक्लिअर सेल ट्रान्सप्लांटेशन नंतर सुधारित जीवनमान. सेल जे. २०१५;१७(२): ३८९-३९४.
२०. अडॉ. अलोक शर्मा, कु. पूजा कुलकर्णी, डॉ. हेमांगी साने, डॉ. नंदिनी गोकुलचंद्रन, डॉ. प्रेरणा बधे, डॉ. ममता लोहिया, डॉ. प्रिती मिश्रा. प्रमस्तिष्क वाताच्या एका प्रकरणात पॉसिट्रॉन एमिशन टॉमोग्राफी - कंप्युटेड टॉमोग्राफी स्कॅन सेल्युलर थेरपीचे परिणाम. जर्नल ऑफ क्लिनिकल केस रीपोर्ट्स. २०१२ जे क्लिन केस रीपोर्ट २:१९५.
२१. अलोक शर्मा, ताँगचाऊगॅंग, हेमांगी साने, पूजा कुलकर्णी. प्रमस्तिष्क वातातचिकित्सकीय चेतापुनःस्थापकीय प्रगती. जर्नल ऑफ न्युरोरेस्टोरेटोलॉजी. २०१६:४; १-७.
२२. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, सुहासिनी पै, पूजा कुलकर्णी, मीनाक्षी रायचूर, सरिता कलबुर्गी, संकेत इनामदार, नंदिनी गोकुलचंद्रन, प्रेरणा बधे. प्रमस्तिष्क वात स्वमग्रतेच्या वैशिष्ट्यांसह अस्तित्वात असलेल्या एका प्रकरणात ऑटोलोगस बोन मॅरो मोनोन्युक्लिअर सेल्स कवचांतर्गत (इंट्राथेकल) देणे. फिजिक्स मेडिकल रीहॅबिलिटेशन इंटरनॅशनल २०१७;४(१):१११०.
२३. शर्मा अ, साने हे, कलबुर्गी स, कुलकर्णी पू, भागवनानी खू, आणि इतर. प्रमस्तिष्क वातासाठी ऑटोलोगस बोन मॅरो मोनोन्युक्लिअर सेल ट्रान्सप्लांटेशन, चेतापुनःस्थापनेसह. जेस्ट्रम ट्रान्स बायो २०१७; २(१):११०
२४. डॉ. अलोक शर्मा, डॉ. नंदिनी गोकुलचंद्रन, सौ. सुहासिनी पै, कु. पूजा कुलकर्णी, डॉ. हेमांगी साने, डॉ. खुशबू भागवनानी, डॉ. प्रेरणा बधे. सेल्युलर थेरपीने डिप्लेजिक डिस्टोनिक प्रमस्तिष्क वातावर उपचार : एक प्रकरण अहवाल. जर्नल-इंटरनॅशनल जर्नल ऑफ केस स्टडीज. २०१७
२५. आलोक शर्मा, नंदिनी गोकुलचंद्रन, प्रेरणा बधे, वैभव लखनपाल, पूजा कुलकर्णी, सुहासिनी पै, खुशबू भागवनानी, अमृतापारजपे आणि हेमांगी साने. मिश्रित सॅरेब्रल पॅल्सीच्या बाबतीत केस न्युरोहेबरेटिससह सेल्युलर थेरपीचा बहुउद्देशीय दृष्टिकोन. विश्व जे. बोल मेड विज्ञान खंड 4 (3) 70-74, 2017
२६. आलोक शर्मा, पूजा कुलकर्णी, रितु वर्माशी, हेमांगी साने, संकेत इनामदार, जसबिंदर कौर, सॅमसन निविन्स, नंदिनी गोकुलचंद्रन, प्रेरणा बधे सॅरेब्रल पॅल्सीच्या बाबतीत सेल प्रत्यारोपणाच्या फायद्यांचा वितानिकल अनुवाद. इंटरनॅशनल जर्नल ऑफ बायोतॉजिकल अँड मेडिकल रिसर्च. जानेवारी 2018

क) स्नायू दुष्पोषण :

२७. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, प्रेरणा बधे, नंदिनी गोकुलचंद्रन, पूजा कुलकर्णी, ममता लोहिया, हेमा बिजु, व्ही.सी. जेकब. स्नायू दुष्पोषण असलेल्या रुग्णांचे जीवनमान सुधारण्यासाठी ऑटोलोगस बोन मॅरो मोनोन्युक्लिअर सेल थेरपीची सुरक्षितता आणि परिणामकता दर्शवणारा चिकित्सकीय अभ्यास. सेल ट्रान्सप्लांटेशन. २०१३ खंड २२, पुरवणी १, पीपी एस १२७-एस १३८.
२८. शर्मा अ., साने हे., परांजपे अ., बधे प्रे., गोकुलचंद्रन नं., आणि जेकब व्ही. (२०१३). बेकर्स स्नायू दुष्पोषणाच्या एका प्रकरणात मस्क्युलोस्केलेटल मॅग्नेटिक रेझोनन्स इमेजिंग विसून आलेला सेल्युलर थेरपीचा परिणाम. जर्नल ऑफ केस रीपोर्ट्स ३(२), ४४०-४४७.
२९. शर्मा अलोक, आणि इतर. "सेल्युलर ट्रान्सप्लांटेशनने बेकर्स स्नायू दुष्पोषणातील रोग श्रेढीत बदल होतो." केस रीपोर्ट्स इन ट्रान्सप्लांटेशन २०१३ (२०१३): ९०९३२८.
३०. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, अमृता परांजपे, खुशबू भागवनानी, नंदिनी गोकुलचंद्रन, प्रेरणा बधे. ड्युशेन स्नायू दुष्पोषणातील ऑटोलोगस बोन मॅरो मोनोन्युक्लिअर सेल ट्रान्सप्लांटेशन - एक प्रकरण अहवाल. अमेरिकन जर्नल ऑफ केस रीपोर्ट्स २०१४; १५: १२८-१३४.
३१. डॉ. अ. शर्मा, कु. पू. कुलकर्णी, डॉ. गु. चोप्रा, डॉ. नं. गोकुलचंद्रन, डॉ. म. लोहिया, डॉ. प्रे. बधे. ड्युशेन स्नायू दुष्पोषणातील ऑटोलोगस बोन मॅरो मोनोन्युक्लिअर सेल ट्रान्सप्लांटेशन - एक प्रकरण अहवाल. इंडियन जर्नल ऑफ क्लिनिकल प्रॅक्टिस २०१२; २३ (३): १६९-७२.
३२. शर्मा अ, साने हे, गोकुलचंद्रन नं, गांधी सु, भोवाड पी, खोपकर डी, परांजपे अ, भागवनानी खू, बधे प्रे. बाहू मेखला स्नायू दुष्पोषणाच्या उपचारक्रमात बदल करण्यातील पेशी उपचाराची भूमिका - एक अनुलंबकीय ५ वर्षीय अभ्यास. डीजनरेटिव्ह न्युरोलॉजिकल अँड न्युरोमस्क्युलर डिजीज २०१५:५ ९३-१०२
३३. डॉ. सुवर्णा बधे, कु. पूजा कुलकर्णी, डॉ. गुनीत चोप्रा, डॉ. नंदिनी गोकुलचंद्रन, डॉ. अलोक शर्मा. डिस्ट्रोफिनोपाथीजच्या ४६ प्रकरणांमध्ये डिस्ट्रोफिन डिलीशन म्युटेशन पॅटर्न आणि हृदयसंबंधी सहभाग. एशियन जर्नल ऑफ क्लिनिकल कार्डिओलॉजी. एशियन जर्नल ऑफ क्लिनिकल कार्डिओलॉजी. खंड १५, क्र. ६, ऑक्टोबर २०१२ : २११-२१४.
३४. शर्मा अलोक, साने हेमांगी, कुलकर्णी पूजा, मेहता धारा, कौर जसबिंदर, गोकुलचंद्रन नंदिनी, भागवनानी खुशबू, बधे प्रेरणा. ऑटोलोगस बोन मॅरो मोनोन्युक्लिअर सेल ट्रान्सप्लांटेशन, बाहू मेखला स्नायू दुष्पोषणातील पुनःस्थापनेसह - एक प्रकरण अहवाल. इंटरनॅशनल जर्नल ऑफ मेडिकल रिसर्च अँड हेल्थ सर्व्हिसेस. २०१६, ५(१२):१-७
३५. शर्मा अ, साने हे, गोकुलचंद्रन नं, शरण, आर., परांजपे अ., कुलकर्णी पू., यादव जे, बधे प्रे. बेकर्स स्नायू दुष्पोषणाच्या श्रेढीवर सेल्युलर थेरपीचा परिणाम : एक प्रकरण अहवाल. युरोपीयन जर्नल ऑफ ट्रान्सलेशनल मायोलॉजी. २०१६; २६(१):५५२२.
३६. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, जसबिंदर कौर, नंदिनी गोकुलचंद्रन, अमृता परांजपे, जयंती यादव, प्रेरणा बधे. ऑटोलोगस बोन मॅरो मोनोन्युक्लिअर सेल ट्रान्सप्लांटेशन बेकर्स स्नायू दुष्पोषणाच्या एका प्रकरणात क्रियाशीलता सुधारते. अमेरिकन बेस्ड रिसर्च जर्नल. २०१६; ५(२)
३७. अलोक शर्मा, डॉ. प्रेरणा बधे, हेमांगी साने, सुहासिनी पै, पूजा कुलकर्णी, खुशबू भागवनानी, डॉ. नंदिनी गोकुलचंद्रन. ड्युशेन स्नायू दुष्पोषणाच्या एका प्रकरणात सेल्युलर थेरपीनंतर क्रियाशीलतेतील घट थांबणे. इंटरनॅशनल जर्नल ऑफ रीसेंट अँडव्हान्स इन मल्टिडिसिप्लिनरी रिसर्च (आयजेआरएएमआर), २०१७ जानेवारी.
३८. शर्मा अ, बधे प्रे, साने हे, गोकुलचंद्रन नं, आणि परांजपे अ. स्टेम सेल थेरपीची स्नायू दुष्पोषणावरील उपचारातील भूमिका. स्नायू दुष्पोषण. एसएमजीईबुक्स. जुलै २०१६. डोव्हर, युएसए.

३९. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, वैभव लखनपाल, अमृता परांजपे, पूजा कुलकर्णी, नंदिनी गोकुलचंद्रन, प्रेरणा बधे. डुशेन स्नायू दुष्पोषणाच्या एका प्रकरणात सेल्युलर ट्रान्सप्लांटेशनसह रोग श्रेढीचे स्थिरकरण. स्टेम सेल : अँडव्हान्स्ड रीसर्च अँड थेरपी (इन प्रेस)
४०. अलोक शर्मा, अमृता परांजपे, रितु व्हर्गिस, हेमांगी साने, नंदिनी गोकुलचंद्रन, जसबिंदर कौर, प्रेरणा बधे. बाहू मेखला स्नायू दुष्पोषणाच्या एका प्रकरणात सेल थेरपीनंतर क्रियाशीलतासंबंधी सुधारणा आणि स्पेक्ट्रोस्कोपीसह मस्क्युलोस्केलेटल मॅग्नेटिक रेझोनन्स इमेजिंग. इंटरनॅशनल जर्नल ऑफ सेल सायन्स अँड मॉलिक्युलर बायोलॉजी.
४१. आलोक शर्मा, अमृता परांजपे, हेमांगी साने, नंदिनी गोकुलचंद्रन, धनश्री सावंत, श्रुती शिर्के, विवेक नायर, संकेत इनामदार, प्रेरणा बधे लिंब गिडरल स्नायु डिस्ट्रोफीच्या बाबतीत सेल्युलर थेरपीचा प्रभाव. इंटरनॅशनल जर्नल ऑफ करंट एंड फार्मास्युटिकल रिसर्च. (प्रेसमध्ये)
४२. आलोक शर्मा, नंदिनी गोकुलचंद्रन, अमृता परांजपे, हेमांगी साने, डॉ. प्रेरणा बधे स्नायु डिस्ट्रोफीमध्ये उपचारात्मक पद्धती म्हणून पेशींचा स्टेम कशे अध्याय 2. स्नायूचा तंतुनाशक अविड विज्ञान भारत 2017

ड) पाठीच्या कण्याची दुखापत :

४३. अलोक शर्मा, प्रेरणा बधे, पूजा कुलकर्णी, नंदिनी गोकुलचंद्रन, गुनीत चोप्रा, ममता लोहिया, व्ही.सी.जेकब. पाठीच्या कण्याच्या दुखापतीसाठी ऑटोलोगस बोन मॅरो प्राप्त मोनोन्युक्लिअर सेल्स. द जर्नल ऑफ ऑर्थोपेडिक्स. २०११;१(१):३३-३६.
४४. शर्मा अ, गोकुलचंद्रन नं, साने हे, बधे प्रे, कुलकर्णी पू, लोहिया म, नागराजन ए, थॉमस एन. पाठीच्या कण्याच्या थोरा कॉल्युंबर दुखापतीसाठी पेशी उपचाराच्या चिकित्सकीय परिणामांचे तपशीलवार विश्लेषण : एक नवा अभ्यास. जर्नल ऑफ न्युरो रेस्टर अँटोलॉजी. २०१३;१:१३-२२.
४५. शर्मा अ, साने हे, गोकुलचंद्रन नं, कुलकर्णी पू, थॉमस एन, आणि इतर. (२०१३) ऑटोलोगस बोन मॅरो मोनोन्युक्लिअर सेल्सची क्रॉनिक सर्बिहिकल (दीर्घकालीन ग्रीवाजन्य) पाठीच्या कण्याच्या दुखापतीतील भूमिका - एक दीर्घकालीन आढावा अभ्यास. जे न्युरोल डिसेस. १:१३८.
४६. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, दिप्ती खोपकर, नंदिनी गोकुलचंद्रन, हेमा बिजु, व्ही सी जेकब, प्रेरणा बधे. सर्बिहिकल (ग्रीवाजन्य) कण्याच्या दुखापतीच्या एका प्रकरणात क्रियाशीलता निष्कर्षाना लक्ष्य करणारी सेल्युलर थेरपी. अँडव्हान्सेस इन स्टेम सेल्स २०१४ (२०१४).
४७. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, दिप्ती खोपकर, नंदिनी गोकुलचंद्रन, व्हर्गिस चाको जेकब, जोजी जोसेफ, प्रेरणा बधे. कण्याच्या दुखापतीच्या दीर्घकालीन टप्प्यात चेतापुनःस्थापना पद्धतीने क्रियाशीलतेचे पुनरुत्थान. केस रीपोर्ट्स इन सर्जरी २०१४ खंड २०१४, पाने १-४.
४८. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, सुहासिनी पै, पूजा कुलकर्णी, अमृता परांजपे, व्हा. चा. जेकब, जोजि जोसेफ, संकेत इनामदार, सरिता कलबुर्गी, नंदिनी गोकुलचंद्रन, प्रेरणा बधे, सॅमसन निविन्स. दीर्घकालीन आघातजन्य अपूर्ण एससीआयच्या एका बालरोग प्रकरणात सेल्युलर थेरपीनंतर क्रियाशील आणि लाक्षणिक सुधारणा. जे स्टेम सेल रीजन बायोलॉजी २०१७;३(१): १-७.
४९. अलोक एस, प्रेरणा बी, सुहासिनी पी, हेमांगी एस, सॅमसन एन, पूजा के, अमृता पी, धारा एम, नंदिनी जी. दीर्घकालीन संपूर्ण कण्याच्या दुखापतीच्या एका प्रकरणात सेल्युलर थेरपीनंतर क्रियाशील पुनरुत्थान आणि क्रियाशील मॅग्नेटिक रेझोनन्स इमेजिंग बदल. करंट्रेड्सक्लिनमेड इमेजिंग. २०१७;१(४):५५५५६६.

ई) पक्षाघात :

५०. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, अंजना नागराजन, आणि इतर, 'आयकेमिक सेरीब्रोव्हॅस्कुलर अपघातात ऑटोलोगस बोन मॅरो मोनोन्युक्लिअर सेल्स चेतापुनःस्थापनेचा मार्ग मोकळा करतात : एक प्रकरण अहवाल,' केस रीपोर्ट्स इन मेडिसिन, खंड २०१४, आर्टिकल आयडी ५३०२३९, ५ पाने. डीओआय : १०.११५५/२०१४/५३०२३९.
५१. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, नंदिनी गोकुलचंद्रन, दिप्ती खोपकर, अमृता परांजपे, ज्योती सुंदरम, सुशांत गांधी, आणि प्रेरणा बधे. दीर्घकालीन पक्षाघातातील ऑटोलोगस बोन मॅरो मोनोन्युक्लिअर सेल्स इंटरथेकल ट्रान्सप्लांटेशन. स्ट्रोक रीसर्च अँड ट्रीटमेंट, खंड २०१४, पाने १-९.
५२. डॉ. अलोक शर्मा, डॉ. हेमांगी साने, डॉ. प्रेरणा बधे, कु. पूजा कुलकर्णी, डॉ. गुनीत चोप्रा, डॉ. ममता लोहिया, डॉ. नंदिनी गोकुलचंद्रन. ऑटोलोगस बोन मॅरो स्टॅम सेल थेरपी रक्तस्रावी पक्षाघातात क्रियाशीलात्मक सुधारणा दर्शवते - एक प्रकरण अभ्यास. इंडियन जर्नल ऑफ क्लिनिकल प्रॅक्टिस. २०१२:२३(२):१००-१०५.
५३. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, अमृता परांजपे, नंदिनी गोकुलचंद्रन, सुशांत गांधी, प्रेरणा बधे. ऑटोलोगस बोन मॅरो मोनोन्युक्लिअर सेल ट्रान्सप्लांटेशनचे दीर्घकालीन आयकेमिक पॉटिन इन्फार्क्टमधील लाभ. जर्नल ऑफ केस रीपोर्ट्स २०१६;६(१):८०-८५
५४. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, नंदिनी गोकुलचंद्रन, पूजा कुलकर्णी, हृषभ शरण, अमृता परांजपे, प्रेरणा बधे. दीर्घकालीन रक्तस्रावी पक्षाघातामध्ये पॉसिट्रॉन एमिशन टॉमोग्राफी - कंप्युटर टॉमोग्राफी स्कॅनवर देखरेख केलेल्या सेल्युलर थेरपीचा परिणाम - एक प्रकरण अहवाल. अर्काइव्ह न्युरो एल न्युरोसर्जरी, २०१६ खंड १(१): २२-२५

फ) एएलएस / एमएनडी :

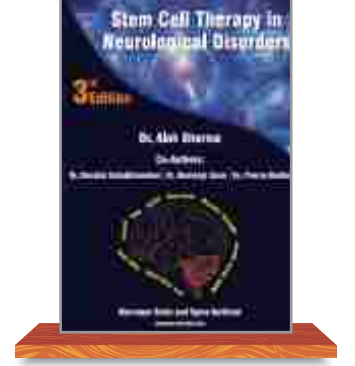
५५. अलोक के शर्मा, हेमांगी एम साने, अमृता ए परांजपे, नंदिनी गोकुलचंद्रन, अंजना नागराजन, माधोला डी'सा, प्रेरणा बी बधे. ऑटोलोगस बोन मॅरो मोनोन्युक्लिअर सेल ट्रान्सप्लांटेशनचा ऑटोऑटॉफिक लॅटरल स्क्लेरोसिसमधील उत्तरजीवित्व कालावधीवर परिणाम - एक पूर्वलक्षी नियंत्रित अभ्यास. अॅम जे स्टेम सेल्स २०१५;४(१).
५६. अलोक शर्मा, प्रेरणा बधे, ओमश्री शेड्डी, पूजा विजयगोपाल, नंदिनी गोकुलचंद्रन, व्हा.चा.जेकब, ममता लोहिया, हेमा बिजु, गुनीत चोप्रा. मोटोर न्युरोन रोगासाठी ऑटोलोगस बोन मॅरो प्राप्त स्टेम सेल्स, अँटिअर हॉर्न सेल सहभागासह. बॉम्बे हॉस्पिटल जर्नल. २०११;५३(१):७१-७५.

५७. हेमांगी साने, अलोक शर्मा, नंदिनी गोकुलचंद्रन, सरिता कलबुर्गी, अमृता परांजपे, प्रेरणा बधे. अॅमिओट्रॉफिक लॅटरल स्क्लेरोसिस मधील चेतापुनःस्थापना - एक प्रकरण अहवाल. इंडियन जर्नल ऑफ स्टेम सेल थेरपी. २०१६;२(१):२९-३७
५८. शर्मा ए, साने एच, सावंत डी, परांजपे ए, इनामदार एस, कौर जे, गोकुलचंद्रन एन, बधे पी. अॅमिओट्रॉफिक लॅटरल स्क्लेरोसिसमध्ये सेल्युलर थेरपी : एक प्रकरण अहवाल; इंटरनॅशनल जर्नल ऑफ रीसेंट अॅडव्हान्सेस इन मल्टिडिसिप्लिनरी रीसर्च. २०१७;१(४):२६०५-२६०९
५९. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, सरिता कलबुर्गी, अमृता परांजपे, नंदिनी गोकुलचंद्रन, प्रेरणा बधे, 'अॅमिओट्रॉफिक लॅटरल स्क्लेरोसिस असलेल्या रुग्णाला सेल्युलर ट्रान्सप्लांटेशनचे संभाव्य लाभ'. करंट ओपिनिअन्स इन न्युरोलॉजिकल सायन्स १.२ (२०१७): ३१-४३.

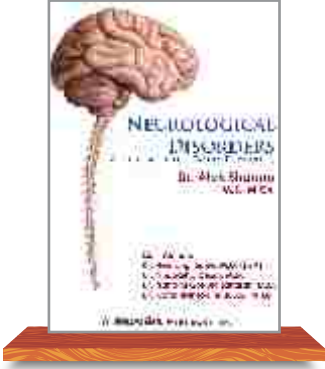
फ) संकीर्णः

६०. आलोक शर्मा, नंदिनी गोकुलचंद्रन, हेमांगी साने, सॅमसन निविन्स, पूजा कुलकर्णी, वृषाली माने, मैत्री महेश्वरी, प्रेरणा बडले ऑटोलॉगस अस्थीची कार्यक्षमता ठाऊन सिंड्रोममधील न्युरोडेफेसिट्सच्या उपचारात मयोरो डिटेक्ट मोनोन्यूक्लियर सेल. ब्रिटीश जर्नल ऑफ फार्मास्युटिकल आणि मेडिकल रिसर्च
६१. अलोक शर्मा, नंदिनी गोकुलचंद्रन, गुनीत चोप्रा, पूजा कुलकर्णी, ममता लोहिया, प्रेरणा बधे, व्हा.चा.जेकब. उपचार-अक्षम चेतासंस्थात्मक रोग आणि दुखापत असलेल्या मुलांना ऑटोलोगस बोन मॅरो प्राप्त मोनोन्यूक्लियर सेल्स देणे सुरक्षित आहे आणि त्यांचे जीवनमान सुधारते. सेल ट्रान्सप्लांटेशन, २०१२;२१ पुरवणी १ : एस१ - एस१२.
६२. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, पूजा कुलकर्णी, जयंती यादव, नंदिनी गोकुलचंद्रन, हेमा बिजु, प्रेरणा बधे. दीर्घकालीन आघातजन्य मेंदू दुखापतीसाठी एक अभिनव पद्धत म्हणून सेल थेरपी - एक प्रायोगिक अभ्यास. स्प्रिंगर प्लस (२०१५) ४:२६.
६३. शर्मा ए, साने एच, परांजपे ए, गोकुलचंद्रन एन, टकले एम, आणि इतर (२०१४). बालरोगशास्त्रीय चेतासंस्थात्मक विकारांतील सेल्युलर थेरपीच्या प्रतिकूल परिणामस्वरूप आकड्या आणि त्यांचा प्रतिबंध. जे न्युरोल डिसऑर्डर २:१६४.
६४. शर्मा ए, साने एच, पूजा के, अक्षया एन, नंदिनी जी, अक्षता एस. (२०१५) सेल्युलर थेरपी, बौद्धिक अपंगत्वावर अभिनव उपचार पर्याय : एक प्रकरण अहवाल. जे क्लिन केस रीपोर्ट ५:४८३ डीओआय : १०.४१७२/२१६५-७९२०.१०००४८३.
६५. अलोक शर्मा, प्रेरणा बधे, नंदिनी गोकुलचंद्रन, पूजा कुलकर्णी, हेमांगी साने, ममता लोहिया, विनीत आव्हाड. व्हॅस्कुलर डिमेन्शियासाठी ऑटोलोगस बोन मॅरो प्राप्त मोनोन्यूक्लियर सेल थेरपी - प्रकरण अहवाल. जर्नल ऑफ स्टेम सेल रीसर्च अॅड थेरपी. जे स्टेम स्टेम रीसर्च थेरपी. २:१२९.
६६. शर्मा ए, गोकुलचंद्रन एन, कुलकर्णी पी, चोप्रा जी. ऑटोलोगस बोन मॅरो स्टेम सेल्सचा जायंट अॅक्झोनल न्युरोपाथीमध्ये वापर. इंडियन जे मेड साय. २०१०;६४:४१-४.
६७. अ. शर्मा, पी.बधे, एन. गोकुलचंद्रन, पी.कुलकर्णी, व्ही.सी.जेकब, एम लोहिया, जे. जॉर्ज जोसेफ, एच.बिजु, जी चोप्रा. मल्टिपल स्क्लेरोसिस रुग्णांमध्ये इंद्राथेकली ऑटोलोगस बोन मॅरो स्टेम सेल्स देण सुरक्षित आहे आणि त्यांचे जीवनमान सुधारते. इंडियन जर्नल ऑफ क्लिनिकल प्रॅक्टिस. २०११:२१(११):६२२-६२५.
६८. डॉ. अलोक शर्मा, डॉ. हेमांगी साने, डॉ. नंदिनी गोकुलचंद्रन, डॉ. अमृता परांजपे, कु. पूजा कुलकर्णी, डॉ. प्रेरणा बधे. प्रकाशित शास्त्रीय वास्तवांच्या, रुग्ण आवश्यकतांच्या, राष्ट्रीय प्राधान्यक्रमांच्या आणि जागतिक कलाच्या आधारावर भारतात स्टेम सेल थेरपीसाठीच्या विद्यमान मार्गदर्शक सूचनांचा आणि प्रस्तावित नियमनांचा आढावा घेण्याची गरज. इंडियन जर्नल ऑफ स्टेम सेल थेरपी. २०१५;१(१):७-२०.
६९. नंदिनी गोकुलचंद्रन, अलोक शर्मा, हेमांगी साने, प्रेरणा बधे, पूजा कुलकर्णी. न्युरोट्रॉमासाठी उपचार रीती पद्धती म्हणून स्टेम सेल थेरपी. इंडियन जर्नल ऑफ स्टेम सेल थेरपी. २०१५;१(१):२१-२६.
७०. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, अमृता परांजपे, नंदिनी गोकुलचंद्रन, हेमा बिजु, मायोला डि'सा, प्रेरणा बधे. सेल्युलर ट्रान्सप्लांटेशनाने स्पायनो-सेरीबेलर एटॅक्षियातील रोग श्रेढी परिवर्तित होईल - एक प्रकरण अहवाल. इंडियन जर्नल ऑफ मेडिकल रीसर्च अॅड फार्मास्युटिकल सायन्सेस. ऑगस्ट २०१४;१(३).
७१. ए शर्मा, पी कुलकर्णी, एन गोकुलचंद्रन, पी बधे, व्हीसी जेकब, एम लोहिया, जे जॉर्ज जोसेफ, एच बिजु, जी चोप्रा. स्पायनल मस्क्युलर अॅट्रोफीसाठी प्रौढ स्टेम सेल्स. बांग्लादेश जर्नल ऑफ न्युरोसायन्स. २००९;२५(२):१०४-१०७.
७२. डॉ. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, नंदिनी गोकुलचंद्रन, प्रेरणा बधे, श्रीम. सुहासिनी पै, पूजा कुलकर्णी, जयंती यादव, संकेत इनामदार. दीर्घकालीन आघातजन्य ब्राकिअल प्लेक्सस दुखापतीसाठी सेल्युलर थेरपी - एक प्रकरण अहवाल. अॅडव्हान्स्ड बायोमेडिकल रीसर्च जर्नल (अहेड ऑफ प्रिंट)
७३. अलोक शर्मा, नंदिनी गोकुलचंद्रन, हेमांगी साने, प्रेरणा बधे, अमृता परांजपे. स्टेम सेल थेरपीसाठीचे नियमनांतील विद्यमान जागतिक कल आणि भारताहून कितीतरी पुढे. इंडियन जर्नल ऑफ स्टेम सेल थेरपी. २०१६;२(१):५-१६
७४. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, पूजा कुलकर्णी, नंदिनी गोकुलचंद्रन, प्रेरणा बधे. चेताविकासकीय विकारांमध्ये सेल्युलर थेरपी. इंडियन जर्नल ऑफ स्टेम सेल थेरपी. २०१६;२(१):६४-७३
७५. अलोक शर्मा, झिआद एम अल झौबी. चेतापुनःस्थापनाशास्त्राचा भाग म्हणून सेल थेरपीमधील नीती व नियमनांचा पुनर्विचार. जर्नल ऑफ न्युरोरीस्टोरेटोलॉजी. २०१६:४१-४४
७६. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, सरिता कलबुर्गी, पूजा कुलकर्णी, संकेत इनामदार, खुशबू भागवनानी, नंदिनी गोकुलचंद्रन, प्रेरणा बधे. मल्टिपल सिस्टीम अॅट्रोफी टाईप सी साठी ऑटोलोगस बोन मॅरो मोनोन्यूक्लियर सेल ट्रान्सप्लांटेशन - एक प्रकरण अहवाल. अमेरिकन बेस्ड रीसर्च जर्नल. २०१६. (अहेड ऑफ प्रिंट).
७७. अलोक शर्मा हेमांगी साने पूजा कुलकर्णी नंदिनी गोकुलचंद्रन धनश्री सावंत सॅमसन निविन्स प्रेरणा बधे. सेल ट्रान्सप्लांटेशनचा आघातजन्य मेंदू दुखापतीच्या एका दीर्घकालीन प्रकरणात परिणाम. ट्रान्सप्लांटेशन ओपन. २०१६ खंड १(१):२२-२५
७८. अलोक शर्मा, हेमांगी साने, नंदिनी गोकुलचंद्रन, प्रेरणा बधे, पूजा कुलकर्णी, सुहासिनी पै, रिंतु व्हर्गीस, अमृता परांजपे. शारीरिक अपंगत्वातील बालरोगशास्त्रीय चेताशास्त्रीय अपंगत्वांमध्ये स्टेमसेल थेरपी. इंटैक २०१७ (इन प्रेस)
७९. शर्मा ए, गोकुलचंद्रन एन, साने एच, पै एस, कुलकर्णी पी, आणि इतर. बौद्धिक अपंगत्वाच्या एका प्रकरणांमध्ये सेल्युलर थेरपीनंतर बोधात्मक बदल. जे. ट्रान्सप्लांट स्टेम सेल बायोएल. २०१७;४(१):४.
८०. आलोक शर्मा, हेमांगी साने, नंदिनी गोकुलचंद्रन, सुहासिनी पै, पूजा कुलकर्णी, वैशाली गणवीर, मैत्री महेश्वरी, रिधमी शर्मा, मीनाक्षी रायचूर, सॅमसन निविन्स, एमएस; प्रेरणा बधे इंटेलेक्ट्युअल डिसेंबिलिटी इन इन्ट्राथेकॉल ऑटोलॉगस बोनममरो मोनोन्यूक्लियर कोले ट्रान्सप्लांटेशन ऑफ कॉम्प्लेक्सन स्टूड ऑफ ओपन लेबल प्रमाण. स्टेम सेल रिसर्च आणि थेरपी २०१७

न्युरोजेन टीमने लिहीलेल्या पुस्तकाचे विविध अग्रगण्य राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या दिग्गज व्यक्तींद्वारे अनावरण

डॉ. वाइस यंग (अमेरिका), डॉ. हॉगयुन हुआंग (चीन) डॉ. झिआद अल झुबी (जॉर्डन), चैतापुनःस्थापनाशास्त्रामधील जगातील आघाडीचे डॉक्टर्स, आंतरराष्ट्रीय चैतापुनःस्थापनशास्त्र मंडळाच्या ७व्या वार्षिक परिषदेमध्ये न्युरोजेनच्या स्टेमसेल थेरपीवरील पुस्तकाचे अनावरण करताना

इंडियन मेडिकल असोसिएशनचे वरिष्ठ पदाधिकारी इंडियन मेडिकल असोसिएशनच्या ४४व्या वार्षिक परिषदेत सर्वसाधारण व्यावसायिकांसाठीच्या चैताशास्त्रीय विकारांवरील न्युरोजेनच्या पुस्तकांचे अनावरण करताना

न्युरोजेनचे स्वमग्रतेवरील पुस्तक 'पॅरेंट अँड टीचर्स गाइडबुक फॉर ऑटिझम, सेकंड एडिशन', 'स्वमग्रता प्रमस्तिष्क वात आणि चैताशास्त्रीय विकारांवरील आंतरराष्ट्रीय परिषदेत' दक्षिण आफ्रिकेच्या अँडालिन थाइस यांच्या आणि स्वमग्रता असलेल्या मुलांच्या पालकांच्या हस्ते अनावरण.

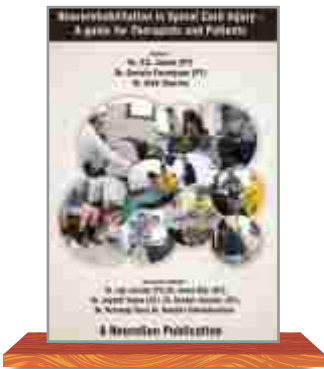
न्युरोजेन टीमने लिहीलेल्या पुस्तकाचे विविध अग्रगण्य राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय दिग्गज व्यक्तींद्वारे अनावरण.

माननीय श्री. राजकुमार बडोले सामाजिक न्याय विभागाचे कॅबिनेट मंत्री सहाय्य, महाराष्ट्र राज्य न्युरो जीनट्या पुस्तकातून बाहेर पडत आहे "मुलांमध्ये शारीरिक आणि मानसिक विकारांचा बहुआयामी व्यवस्थापन"

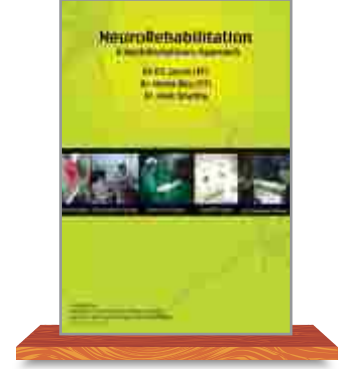

श्री. गणेश नाईक (महाराष्ट्र सरकारचे मंत्री) न्युरोजेनच्या पुस्तकाचे अनावरण करताना - 'लुकिंग आफ्टर चिल्ड्रन विथ ऑटिझम' - एक हँडबुक, जागतिक स्वमग्रता दिनाच्या निमित्ताने.

डॉ. वाइस यंग (अमेरिका) न्युरोजेनच्या पुस्तकाचे अनावरण करताना 'न्युरोरीहॅबिलिटेशन इन स्पायनल कॉर्ड इंजरी - अ गाइडबुक फॉर थेरेपिस्ट अँड पेशंट'.

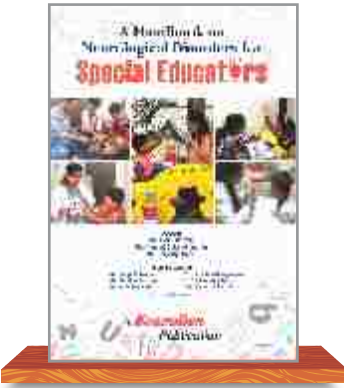
न्युरोजेनच्या प्रकाशनांचे अनावरण विविध अग्रगण्य राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय दिग्गजांच्या हस्ते

महाराष्ट्र आरोग्य मंत्री सुरेश शेट्टी आणि बॉलिवूड अभिनेत्री राणी मुखर्जी न्युरोजेनच्या 'चेतापुनःस्थापना' वरील पुस्तकाचे अनावरण करताना.

श्री. के एन सिंह, डीसीजीआय (ड्रग कंट्रोलर जनरल ऑफ इंडिया) इंडियन जर्नल ऑफ स्टेम सेल थेरपीच्या १ल्या अंकाचे नवी दिल्ली येथे स्टेम सेल सोसायटी मध्ये आयोजित २ऱ्या वार्षिक परिषदेत अनावरण करताना. न्युरोजेन ब्रेन अँड स्पाइन इन्स्टिट्युटच्या डॉ. नंदिनी गोकुलचंद्रन या जर्नलच्या संस्थापकीय संपादिका आहेत.

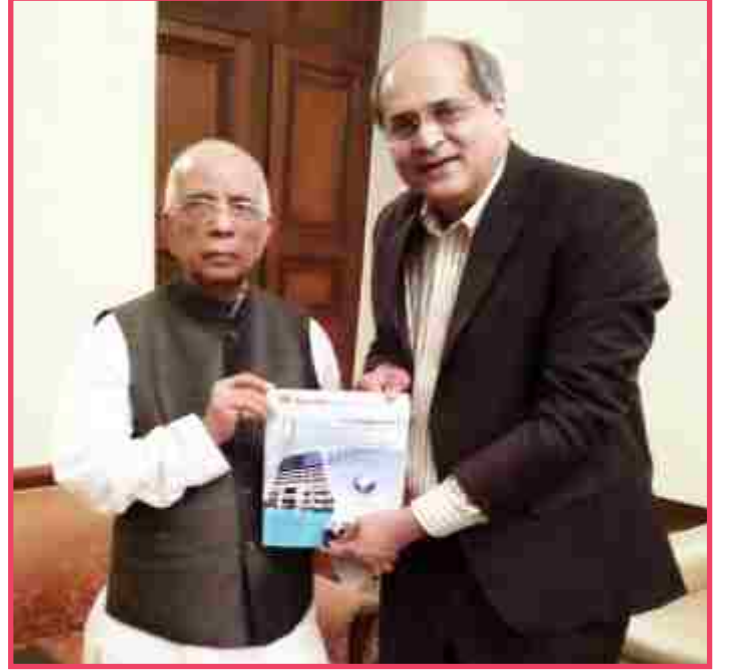
Hon'ble Minister of Government of India **Dr. Thawar Chand Gehlot** (Minister of Social Justice and Empowerment) Inaugurated NeuroGen's Book "A Handbook on Neurological Disorders for Special Educators" in Delhi

बॉलिवूड गायक शंकर महादेवन न्युरोजेनच्या 'स्वमग्रतेवरील' पुस्तकाचे अनावरण करताना.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल श्री. चेन्नामनेनी विद्यासागर राव, न्युरोजेनचे डॉ. अलोक शर्मा यांच्यासह राज भवन येथे

पश्चिम बंगालचे राज्यपाल श्री केशरीनाथ त्रिपाठी यांना कोलकाता येथे न्युरोजेनची हस्तपुस्तिका सादर होताना

महाराष्ट्राचे राज्यपाल के. शंकरनारायणन, न्युरोजेनचे डॉ. अलोक शर्मा आणि डॉ. नंदिनी गोकुलचंद्रन यांच्यासह, राजभवन येथे.

हिस हायनेस शेख फैझल बिन खलिद अल कासिमी (शारजा) यांना चेताशास्त्रीय विकारांमधील स्टेम सेल थेरपीवरील न्युरोजेनचे पुस्तक सादर होताना

हिस एक्सलेन्सी खालेद अल कामदा (दुबई) यांना अरेबिक हस्तपुस्तिकेची शली प्रत सादर होताना

आंध्र प्रदेशचे मुख्यमंत्री श्री. चंद्रबाबू नायडू डॉ. आलोक शर्मा यांच्यासह अनैसर्गिक मज्जासंस्थेसंबंधीचा विकार अभिम उपचार पर्याय चर्चा

आंध्रप्रदेशचे आरोग्य मंत्री श्री कामिनेनी श्रीनिवास न्युरोजेनच्या तेलुगु हस्तपुस्तिकेचे विजयवाडा येथे अनावरण करताना

न्युरोजेनच्या वरिष्ठ डॉक्टरांना विशेष मान्यता

डॉ. अलोक शर्मा, राष्ट्रीय व्यवसाय सेवा कार्यक्षमता पुरस्कार स्वीकारताना

डॉ. अलोक शर्मा, शल्यचिकित्सेच्या क्षेत्रात आदर्श कार्य केल्याबद्दल सुश्रुत पुरस्कार स्वीकारताना

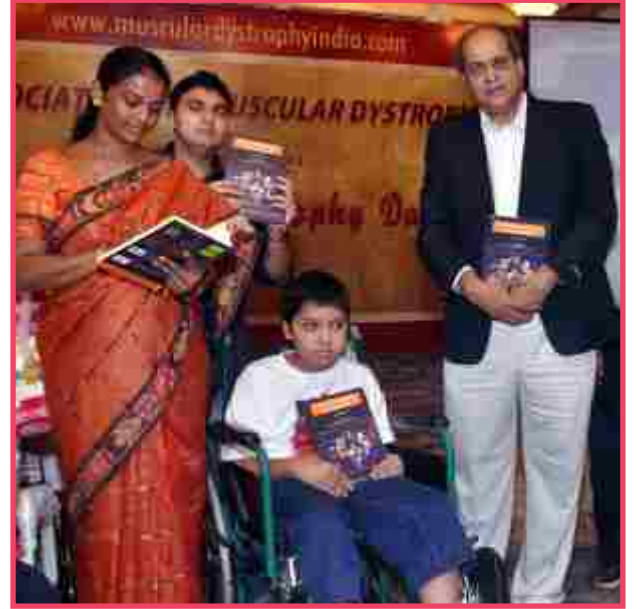
न्युरोजेनच्या डॉ. हेमांगी साने, मुंबई महापौर सुनील प्रभू यांच्याकडून आंतरराष्ट्रीय महिला दिन पुरस्कार स्वीकारताना.

न्युरोजेनला भेट देणाऱ्या महत्वाच्या व्यक्ती

बॉलिवूड अभिनेता हतिक रोशन याने
न्युरोजेनला भेट दिली

मुंबई महापौर शुभा राऊळ
'स्नायू दुष्पोषणा' वरील
न्युरोजेनच्या पुस्तकाचे
अनावरण करताना

श्री के एल प्रसाद,
पोलीस आयुक्त,
नवी मुंबई,
यांनी न्युरोजेनला
भेट दिली
जागतिक स्वमग्नता
दिनाच्या निमित्ताने
(२ एप्रिल २०१५)

हतिक रोशन

लिखित उपोद्घात

‘न्युरोरिहॅबिलिटेशन इन
स्पायनल कॉर्ड इंजरी -
अ गाइडबुक फॉर थेरेपिस्ट्स
अँड पेशंट्स’

एक न्युरोजेन प्रकाशन

पाठीच्या कण्याची इजा झालेल्या रुग्णांची काळजी घेणारे थेरेपिस्ट आणि स्वतः रुग्ण यांना:-

ह्या पुस्तकाची प्रस्तावना लिहिताना मी माझ्या गुजारिशमधल्या भूमिकेसाठी तयारी करित होते, ते दिवस आठवले. ह्या चित्रपटात मी पक्षाघात(क्राइप्लेजिया) झालेल्या व्यक्तीची भूमिका केलेली आहे आणि त्याच्या स्वतःच्या मृत्युशी दिलेल्या झुंजीची कथा रंगवलेली आहे. दयामरण हा ह्या चित्रपटाचा विषय अत्यंत गंभीर होता आणि त्यात क्राइप्लेजिया झालेल्या लोकांची अत्यंत दयनीय स्थिती चितारलेली आहे. एक क्राइप्लेजिया झालेल्या व्यक्तीचे राहणीमान समजून घेण्यास, त्याचे आकलन होण्यास आणि महत्वाचे म्हणजे ते स्वीकारण्यास काही काळ जावा लागला.

मी ह्या प्रक्रियेदरम्यान क्राइप्लेजिया झालेल्या अनेक लोकांना भेटलो आणि मला असं वाटलं की, त्यासाठी मृत्यू हे उत्तर नाही. त्यांच्यापैकी एक होता जॉन - हा कायम व्हीलचेअरमध्ये असलेला, रस्त्यावरील अपघातामुळे क्राइप्लेजिया झालेला रुग्ण. या चित्रपटात मी जो निराशावाद दाखवलेला आहे, तो जॉनच्या बाबतीत प्रत्यक्ष जीवनात आलेल्या अनुभवाने पळवून लावला. नंतरच्या काळात जॉनने न्युरोजेन ब्रेन अँड स्पाईन इन्स्ट्रुटमध्ये स्टेम सेल थेरेपी करून घेतली आणि त्याचे कठोर पुनर्वसन केले गेले आणि तो ज्या प्रकारे सुधारला, ते पाहता मला असं वाटलं की, पाठीच्या कण्याला इजा झालेल्या रुग्णांसाठी आशा आहे. मला क्राइप्लेजिया आणि पॅराप्लेजिया झालेल्या रुग्णांच्या आयुष्यातील पुनर्वसनाचं महत्त्वही कळलं. पुनर्वसन हे एक असं हत्यार आहे, ज्यामुळे त्यांच्या संपाद्य क्षमता अधिकाधिक आणि त्याही पलीकडे वाढण्यास मदत होईल.

ह्या पुस्तकात पुनर्वसनाच्या टप्प्यानुसार जी चित्रं दिलेली आहेत ती पाठीच्या कण्याला इजा झालेल्या रुग्णांसाठी वैशिष्ट्यपूर्ण आणि खास आहेत. ज्या रुग्णांनी स्वावलंबी जीवन जगण्याच्या सर्व आशा सोडून दिलेल्या आहेत, अशा असंख्य रुग्णांना यामुळे मदत होणार आहे. पाठीच्या कण्याला इजा झालेल्या रुग्णांसाठी मार्गदर्शक पुस्तकाची गरज होती आणि अशा प्रकारचा पुढाकार घेतला गेलाय ह्याचा मला आनंद आहे.

मी जेव्हा ‘एथान मस्कारेन्डस’ची भूमिका रंगवीत होतो, तेव्हा निराशपणा आणि असहायपणा यांच्याऐवजी वास्तवात क्राइप्लेजिया असलेल्या व्यक्ती मोठ्या प्रतिष्ठेने आणि अदम्य इच्छाशक्तीने जगत असतात. हे पुस्तक जर मी ‘एथान’ची भूमिका साकारण्याआधी उपलब्ध झालं असतं, तर मला त्याची खूपच मदत झाली असती.

हे अत्यंत गरजेचं पुस्तक लिहिल्याबद्दल आणि मला त्याची प्रस्तावना लिहिण्यास सांगितल्याबद्दल मी लेखकांचं आभार मानतो. हे पुस्तक वाचणाऱ्या सर्व थेरेपिस्ट्सना आणि रुग्णांना माझ्या शुभेच्छा! माझी अशी इच्छा आहे की, सर्व थेरेपिस्ट्सना हे माहीत असावं की त्यांच्या मेहनतीमुळे पाठीच्या कण्याला इजा झालेल्या रुग्णांच्या जीवनात खूप मोठा फरक पडतो आणि हे पुस्तक वाचणाऱ्या सर्व रुग्णांना मला हे सांगायचं आहे की, त्यांनी स्वतःबद्दल निराश होऊ नये, कारण जोपर्यंत जीव आहे, तोपर्यंत नेहमीच आशा असते.

Hatikaroshan

हतिक रोशन

प्रियांका चोप्रा लिखित उपोद्घात

‘पॅरेंट अँड टीचर गाइड बुक
फॉर ऑटिझम’ साठी
२री आवृत्ती -
एक न्युरोजेन प्रकाशन

प्रियांकाने झिलमिल
चॅटर्जीचे गोंडस पात्र
भूषवले, जिला
‘बर्फी’ चित्रपटामध्ये
स्वमग्रता असते.

प्रियांका चोप्रा

दिनांक २४ जानेवारी २०१३

प्रति,
स्वमग्रता असलेल्या मुलांचे पालक आणि शिक्षक यांस,

अलीकडेच मी झिलमिलची भूमिका केली, जी एक स्वमग्रताग्रस्त मुलगी होती. झिलमिल कशी असावी आणि ती कशी असेल यावर जेव्हा आम्ही संशोधन करित होतो, तेव्हा ती एक अशी व्यक्ती होती जी अनेक लोकांना भेटत होती आणि बोलत होती. अशा प्रकारे ती साकारली. झिलमिल कशी होती ह्यासाठी कोणताही संदर्भ नव्हता. आम्ही तिला कोणत्याही संदर्भातून किंवा पात्रातून साकारली नव्हती.

स्वमग्रतेची आणि लक्षणांची व्याप्त एवढी असते की ती कितीही मोठी असू शकते. ती नेमकी अशीच आहे. तिच्यात एक बालसदृश गुणधर्म आहे.

अति चंचलता असलेलं स्वमग्र मुलाचा बुद्ध्यांक सामान्य असू शकतो, ते नियमितपणे शाळेत जाऊ शकतं, नंतरच्या आयुष्यात नोकरी करू शकतं हे तुम्हाला माहित आहे का? पण अशा व्यक्तीला स्वतःला व्यक्त करण्यात अडचणी असू शकतात आणि इतर लोकांबरोबर कसं मिसळावं हे कदाचित तिला माहित नसू शकतं.

स्वमग्रताग्रस्त मुलं सर्जनशील असतात, ती त्यांच्या स्वतःच्या जगात रमतात, जे आपल्या जगापेक्षा अत्यंत वेगळं असतं, तरीही ती स्वावलंबी वाटतात, तर आपण मात्र आपल्या स्वतःच्या भवतालाशी जुळवून घेण्यासाठी संघर्ष करित असतो. ह्यामुळेच मला ह्या स्वारस्य निर्माण झालं आणि मला त्यांच्याविषयी अधिक वाचायला आणि शिकायला प्रवृत्त केलं.

हे पुस्तक त्या दिशेनं टाकलेलं एक पाऊल आहे. आपल्याला पालक म्हणून आपलं मूल कोणत्या परिस्थितीतून जात आहे हे आपण समजून घेतलं पाहिजे आणि त्यांचं विश्व समजून घेऊन त्यांना ज्यात स्वारस्य आहे ते जपलं पाहिजे. हे अंतर कमी करून आपल्याला त्याचा अर्थ लावण्यास मदत करण्याचा आणि त्यांनी आपल्या समाजाचा एक भाग बनविण्याचा हा एक प्रयत्न आहे. ह्याच्यासारखे एक मार्गदर्शक पुस्तक लोकांसाठी आणि विशेषतः ज्या पालकांना स्वमग्रतेचा नेहमी सामना करावा लागतो, त्यांच्यासाठी अमूल्य आहे. मला वाटतं असं पुस्तक जर आधी उपलब्ध असतं, तर झिलमिल अजूनच समजून घेता आली असती.

प्रियांका चोप्रा

४०३, करण अपार्टमेंट्स, ग्रीन एक्सच्या मागे, लोखंडवाला कॉम्प्लेक्स, अंधेरी (प.), मुंबई - ४०० ०५३.

‘પેશન્ટ ઍડ પેરેન્ટ ગાઇડ બુક ફૉર મસ્ક્યુલર ડિસ્ટ્રોફી’ સાથી (ગુજરાતી આવૃત્તી) - ન્યુરોજેન પ્રકાશન

શ્રી. નરેન્દ્ર મોદી હ્યાની લિહિલેલ્યા ગુજરાતી પ્રસ્તાવનેચા અનુવાદ

દિનાંક: ૨૬-૦૨-૨૦૧૩

નિસર્ગ જર સ્ત્રીલા કોળતીહી અમૂલ્ય દેળગી દેઝુ શકત અસેલ, તર તી આહે મૂલ! નવજાત બાલક પાલકાંસાટી અમાપ આનંદ ઘેઝુન યેતં, પળ જેઘ્હા અશા બાઝાલા જન્મજાત દુર્ધર રોગ જહતો, તેઘ્હા હાચ આનંદ તાત્કાઝ એકા ગહિન્ચ્યા દુઃખાત પરિવર્તિત હોતો. આજ વેગાને વાઢળાન્ચ્યા, સતત ઉત્ક્રાંત હોત અસલેલ્યા ઔષધનિર્મિતીચ્યા ક્ષેત્રાત અશા અસાધ્ય રોગાંવર ઇલાજ કરણે શક્ય ઝાલેલં આહે. વિજ્ઞાન આણિ સંશોધનાને પરીક્ષાનઝીત બાઝ જન્માલા ઘાલણં શક્ય ઝાલેલં આહે આણિ યાતૂન હે સિદ્ધ હોતં કી, અશા શક્યતાંના અંત નાહી.

સર્વાધિક આઘ્હાનાત્મક કામાપૈકી એક આહે અશા પ્રકારચ્યા રોગાંની ગ્રસ્ત મુલાંચી કાઝજી ઘેણં આણિ ત્યાંચ્યા ઘાસ ગરજાંકઢે લક્ષ પુરવણં. મસ્ક્યુલર ડિસ્ટ્રોફી હા અસાચ એક રોગ આહે, જ્યાત પાલકાંચ્યા, ઉપચાર કરણાચ્યા ડૉક્ટરાંચ્યા આણિ થેરપિસ્ટ્સચ્યા સહનશક્તીચા અંત પાહિલા જાતો આણિ ત્યાંના નેહમીચ સતર્ક રહાવં લાગતં. અશા પરિસ્થિતીત અશા સ્ળાંચી કાઝજી કશી ઘ્યાવી, હ્યાવિષયીચં પુસ્તક હા એક અમૂલ્ય સ્ત્રોત ઠરતો.

ડૉ. આલોક શર્મા આણિ ત્યાંચા ચમૂ હ્યાંની હે પુસ્તક ઇંગ્રજીત તયાર કરૂન એક પ્રશંસનીય કાર્ય કેલેલં આહે. શ્રીમતી વિભૂતી ભટ્ટ હ્યાંની અશા પ્રકારચ્યા અસાધ્ય રોગાને ગ્રસ્ત અસલેલ્યા લોકાંચી અવસ્થા લક્ષાત ઘેઝુન હે પુસ્તક ગુજરાતીત ભાષાંતરિત કેલેલં આહે હા ઘરં તર ત્યાહીપેક્ષા કૌતુકાસ્પદ પ્રયત્ન આહે. હ્યા સંકલ્પના સાધ્યા આણિ સોપ્યા ભાષેત માંઢૂન સામાન્ય માણસાંપર્યંત પોહોચળ્યાચી મહત્વાચી ભૂમિકા હે પુસ્તક ચોખપણે પાર પાડતં. સ્નાયુંચે વિકારાંવરીલ ઉપચારાંશી સંબંદિત અસલેલ્યા સર્વ લોકાંસાટી હે પુસ્તક એક કેન્દ્રવિંદૂ ઠરૂન ત્યાંચે કામ સુલભ કરીલ હીચ માઝી સદિચ્છા!

(નરેન્દ્ર મોદી)

न्युरोजेनच्या प्रकाशनांचे महाराष्ट्राचे आरोग्य मंत्री डॉ. दीपक सावंत यांच्या हस्ते अनावरण

‘लुकिंग आफ्टर चिल्ड्रन
विथ ऑटिझम -
अ हँडबुक’ (मराठी आवृत्ती)

डॉ. दीपक सावंत लिखित उपोद्धात

मंत्री
सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण
महाराष्ट्र शासन
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
www.maharashtra.gov.in

स्वमनता म्हणजेच Autism या आजारासंबंधी “Looking after Children with Autism” या पुस्तकाद्वारे अतिशय विस्तृत व परिपूर्ण माहिती देण्याचा प्रामाणिक प्रयत्न आहे.

डॉ. आलोक शर्मा हे प्रख्यात न्युरोजेन व प्रतिष्ठित वैद्यकीय व्यावसायिक असून त्यांनी व त्यांच्या सहकाऱ्यांनी सामाजिक बांधिलकीची जाणीव ठेवून स्वमन मुलांच्या पालकांसाठी लिहिलेली माहिती पुस्तिका आहे. विशेषतः संवादाच्या व वर्तनाच्या समस्या आणि आहाराशी निगडित दैनंदिन उपयोगाची माहिती पुस्तिका आहे. विशेष करून या आजारामुळे उध्वणाच्या रोजच्या अडचणींवर मात करण्यासाठी समुपदेशनाच्या माध्यमातून दिलेली मार्गदर्शक तत्वेच आहेत.

हा सर्व प्रयत्न कौतुकास्पद असून स्वमनता या आजारावर अधिक संशोधनात्मक काम करून उत्तीपेशी प्रत्यारोपण (Stem Cell Therapy) या विषयी माहिती देण्यात आली आहे.

डॉ. आलोक शर्मा व त्यांच्या सहकाऱ्यांना पुढील वाटचालीसाठी खूप खूप शुभेच्छा.

Deepak Sawant
(डॉ. दीपक सावंत)

Minister of
Public Health and Family Welfare
Government of Maharashtra
Mantralaya, Mumbai 400032
www.maharashtra.gov.in

“Looking after Children with Autism” is a book which has made an honest attempt to comprehensively and holistically give information about autism.

Dr. Alok Sharma a renowned neurosurgeon and eminent medical professional, along with his colleagues, has written this informative book for the parents of children with autism, out of their unconditional affection for them.

This book specifically, covers information regarding speech, communication, behavioral issues and nutrition for children with autism. More importantly it covers inputs for handling the daily challenges faced by the parents of an autistic child.

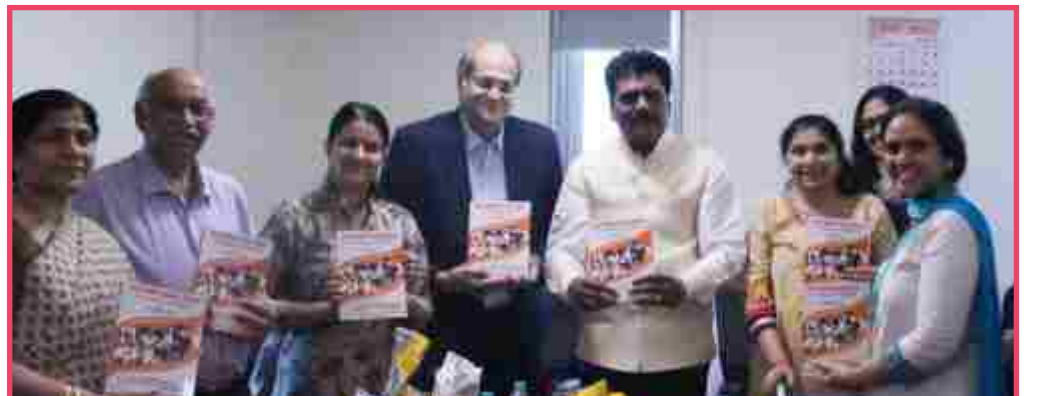
This attempt is indeed appreciable. Worth acknowledging, is their research on “Stem cell therapy for autism”, about which they have given more information in this handbook.

I would like to extend my best wishes to Dr. Alok Sharma and his team for their future journey.

(Dr Deepak Sawant)

‘एलएस / एमएनडी गाइड बुक फॉर
पेशंट्स अँड फॅमिलीज’ साठी

ISO 9001:2015

चांगल्या प्रयोगशालेय पद्धती

चांगल्या उत्पादक पद्धती

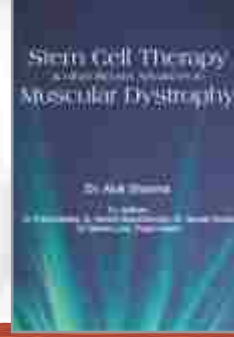
स्टेम सेल थेरपी इन पेडिअट्रिक
न्युरोलॉजिकल डिसऑर्डर्स

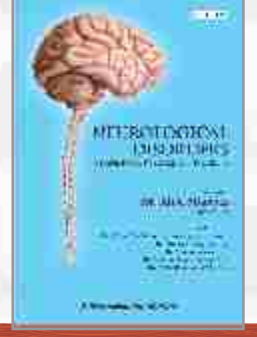
स्टेम सेल थेरपी इन न्युरोलॉजिकल
डिसऑर्डर्स थर्ड एडिशन

स्टेम सेल थेरपी अँड अदर रीसेंट
अँडव्हान्सेस इन मस्क्युलर डिस्ट्रोफी

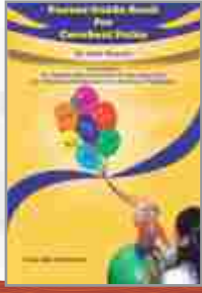
न्युरोलॉजिकल डिसऑर्डर्स अ हँडबुक
फॉर फॅमिली फिझिशियन्स
सेकंड एडिशन

पॅरेंट अँड टीचर गाइडबुक
फॉर ऑटिझम
सेकंड एडिशन

पेशंट गाइड बुक
फॉर
सेरिब्रल पाल्सी

पेशंट अँड पॅरेंट गाइडबुक
ऑन
मस्क्युलर डिस्ट्रोफी

पेशंट अने पेशंट
मार्गदर्शिका
मस्क्युलर डिस्ट्रोफी विशे

न्युरोरीहॅबिलिटेशन -
अ मल्टिडिसिप्लिनरी
अप्रोच

न्युरोरीहॅबिलिटेशन इन
स्पायनल कॉर्ड इंजरी
-अ गाइड फॉर
थेरपिस्ट्स अँड पेशंट्स

पेशंट अँड पॅरेंट
गाइडबुक ऑन
मस्क्युलर डिस्ट्रोफी

न्युरोरीहॅबिलिटेशन
- अ मल्टिडिसिप्लिनरी
अप्रोच

चेतासंस्थेच्या विकारांवरील
(न्युरोलॉजिकल
डिसऑर्डर्स) विशेष
प्रशिक्षकांसाठी
माहिती पुस्तक

मुलांमधल्या शारीरिक
आणि बोधात्मक व्यंगाचे
बहुविषयक व्यवस्थापन -
रुग्ण, आईवडिल आणि
शिक्षकांसाठी असलेले हँडबुक

६५ हून अधिक देशांमध्ये ७००० हून अधिक रुग्ण

अमेरिका

अफगाणिस्तान

अल्बेनिया

अल्जेरिया

ऑस्ट्रेलिया

बाहरेन

बांगलादेश

बोत्सवाना

ब्राझील

बल्गेरिया

बेल्जियम

बुरुंडी

कॅनडा

डेन्मार्क

इंग्लंड

एकडवर

इथिओपिया

इजिप्त

जर्मनी

हंगेरी

इंडिया

इंडोनेशिया

इराक

इराण

इटली

केनिया

कोरिया

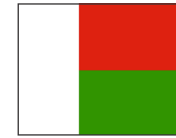
कुवैत

लेबनॉन

मलेशिया

मादागास्कर

मौरीतीस

मोझांबिक

मालदीवेस

मोरक्को

नेपाळ

न्युझीलँड

नायजेरिया

नॉर्वे

नेदरलँड

नॉर्थ कोरिया

ओमान

पाकिस्तान

कतार

रशिया

रवांडा

रोमानिया

सौदी अरेबिया

सिंगापूर

सोमालिया

दक्षिण आफ्रिका

श्रीलंका

सुदान

सीरिया

दक्षिण सुदान

टर्की

यूएई

युगांडा

व्हिएतनाम

व्हेनेझुएला

वेस्टइंडीज

झिम्बाब्वे

झांबिया

आयुष्य
बदलते
भल्यासाठी

न्युरोजेन ब्रेन अँड स्पाईन इन्स्टिट्यूट

सेंटर फॉर स्टेम सेल थेरपी अँड न्युरोरिहॅबिलिटेशन

आयएसओ ९००१:२०१५ प्रमाणित

न्युरोजेन ब्रेन अँड स्पाईन इन्स्टिट्यूट, स्टेम एशिया हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, (मुख्य केंद्र)
प्लॉट क्र. १९, सेक्टर ४०, सीवूड्स ग्रँड सेंट्रल स्टेशन शेजारी, पाम बीच रोडवरून, नेरुळ (प), नवी मुंबई - ४००७०६, भारत.
संपर्क क्र.: +९१-९९२०२००४००। ईमेल : contact@neurogenbsi.com
वेबसाईट : www.neurogenbsi.com

न्युरोजेन ब्रेन अँड स्पाईन इन्स्टिट्यूट, (ओपीडी क्लिनिक)
दुकान क्र. ११, कुशल शॉपिंग कॉम्प्लेक्स, जी एम रोड, शॉपरस्टॉप आणि अमर महाल सिग्नलजवळ,
चेंबूर पश्चिम, मुंबई, महाराष्ट्र - ४०००८९, संपर्क क्र. +९१-८७६७२००४००